

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 238 (6214) | 14 кастрычніка 1938 г., пятніца | ЦЕНА 10 КАП.

ЭКІПАЖУ САМАЛЁТА „РОДИНА“ тт. Грызадубавай, Осіпенка і Расковай

Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі горача вітае і віншуе вас — слаўных дочак сацыялістычнай радзімы — з паспяховым сканчэннем рэкорднага для жанчынаў пералёту на дальнасць па маршруту Масква—Далёкі Усход.

Ваша адвага, хладнакроўе, большэвіцкая вытрымка яшчэ раз прадеманстравалі перад усім светам гераізм савецкіх жанчын, выхаваных партыяй Леніна—Сталіна.

Савецкая Беларусь захоплена вартым гераізмам і высокім лётным майстэрствам, які дазволілі вам у найцяжэйшых умовах зрабіць пасадку самалёта.

Вы, савецкія жанчыны, яшчэ раз паказалі ўсім свету, якія неабмежаваныя магчымасці мае наша краіна, якія невычарпальныя рэзервы хаваюцца ў народных крыніцах нашай любімай радзімы, якіх велізарных перамог дасягнула краіна сацыялізма над кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Сакаратар ЦК КП(б)Б Н. ГРЭКАВА.

ПОЎНАСЦЮ ВЫКАНАЦЬ УКАЗАННІ КОМУНІСТАЎ

Выбары кіруючых партыйных органаў былі буйнейшай палітычнай падзеяй у жыцці нашай партыі, у жыцці ўсёй краіны. Яны з усёй сілай і яркаю дэманстравалі аднадумнае агульнае большэвіцкіх рашоў вёкол сталінскага Цэнтральнага Камітэта, вяршыні прынцыпаў працоўных усяго свету таварыш Сталіна.

Пасля справядліва-выбарчых сходаў работа партарганізацый значна палепшылася. Партыйнае жыццё вараз асабіста поўнакроўна, насычана высокім ідэйным зместам. Кожны камуніст адчувае, якую велізарную палітычную школу выхавання прайшлі партыйныя і непартыйныя большэвікі, улагодзілі гістарычнымі рашэннямі лютаска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б) Указанні таварыш Сталіна, зробленыя на гэтым Пленуме, адкрылі новую паласу ў развіцці нашай партыі, навуцкі кожнага ле байна разуменню і правільнай ацэнцы абстаноўкі, умению грамадзян і выкарчываць прэзэрвныя ворагаў народа—траціцкі-бухарынскіх і нацыяналі-фашысцкіх шпіёнаў, дыверсантаў і забойцаў.

На справядліва-выбарчых сходах камуністы высока панілі і вараз паяны тых партыйных кіраўнікоў, якія ўмеюць вучыць масы, вучыцца самім у мас, у якіх словы не разыходзяцца з практычнымі справамі. Часных, прэзэрвныя большэвікі, бязмежна адважныя вялікай справе Леніна—Сталіна, выбраваўных у барацьбе з ворагамі, партыйныя масы агарнулі высокім лавор'ем — выбралі іх сваімі кіраўнікамі.

Справядліва-выбарчых партыйных сходаў адраізіліся высокай актыўнасцю камуністаў, дэлаваў крытыкай і самактыкай неапаўнаважана. Да ацэнкі работы камуністы палыходзілі з усёй патрабавальнасцю, яны прызнавалі работу асобных партаргаў, парткомаў і райкомаў неадвальняючай. Усе выступленні членаў і кандыдатаў партыі, прынятыя пастановы—гэта кавак, гэта лекцыянаўная воля, якую павінен праводзіць у жыцці партыйны кіраўнік, пам'ятоваць, што лавор'ем партыйных мас трыба апраўдаць на справе.

Новавыбраныя парткомы, райкомы, гаркомы павіны былі па-большэвіцку ўзяцца за рэалізацыю ўказаннаў камуністаў, улічваючы асабістаў завода, фабрыкі, саўгаса, калгаса, устаноў, звартаючы асабістаў увагу на партарганізацыі, работа якіх была прызнана неадвальняючай. Усе намагаючы партыйныя арганізацыі павіны былі быць накіраваны на ліквідацыю вынікаў шкідлівасці, на выкарчыванне варажных астаткаў, на ўсерамны ўздым партыйнай работы, на выкананне дзяржаўных планаў. Па ступені выканання гэтых заладаў правяраліся кожны кіраўнік, кожны камуніст.

Камуністы партарганізацый саўгаса «Зарэчча», Смаленскага раёна, на справядліва-выбарчых сходах рэзка ўскрэйвалі неапаўнаважана работа партарга былі прызнана неадвальняючай. Дэлегацыя крытыка і ўказанні камуністаў улічаны новым партаргам Зарэччэ партыйная арганізацыя прыняла ў свае рады чатырох чалавек — лепшых людзей. Звольныя таварышы вылучаны на кіруючую работу. Саўгас аўляўся ініцыятарам у разгортванні сацыялістычнага спаробітчына паміж саўгасамі рэспублікі на дэлаўную сустрачку XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Выраслі дэлегацыі стыхаваніў і ўдараўніў, якія змагаюцца за выкананне ўзятых абавязкаўстваў. Партарганізацыя абслугоўвае Жалізеці сельсавет, які заняў першае месца ў раёне па выкананню дзяржаўных абавязкаўстваў.

Аднак, не ўсе партарганізацыі ўзялі па-сапраўднаму за выкананне рашэнняў справядліва-выбарчых сходаў і ўказанняў камуністаў. Многія партыйныя кіраўнікі забліліся прапяртыя рашэнні, выпуцілішы з поля зроку партыйныя арганізацыі, работа якіх была прызнана неадвальняючай ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 22 жніўня 1938 года «Аб некаторых мерапрыемствах у сувязі з вынікамі выбараў кіруючых партыйных органаў» абавязвае партарганізацыі на прыняццё бліжэйшых 3—4 месяцаў: «а) заваслуханаў на сваіх пасяджэннях бюро і пленумаў справядліва далак кожнага з тых райкомаў, гаркомаў партыі, работа якіх была прызнана неадвальняючай на партыйных канферэнцыях або райпартсходах, і прыняццё мер, забяспечваючы ўздым

усёй партыйна-палітычнай работы ў гэтых партарганізацыях;

б) забяспечыць пастаноўку на бюро і пленумах райкомаў, гаркомаў партыі справядліва далак кожнай партыйнай партарганізацыі, у якой работа парткома або парторга была прызнана партыйным сходам неадвальняючай з тым, каб райкомы, гаркомы партыі аказалі неабходную дапамогу гэтым партарганізацыям і забяспечылі ў іх сур'ёзнае палітычнае партыйна-палітычнае жыццё;

г) партыйна-палітычнае жыццё партыі правесці ў жыцці, дабіўшыся поўнага выканання ўказаннаў камуністаў. Нельга мірыцца з такім становішчам, калі многія партыйныя кіраўнікі не ўдзяляюць належнай увагі партарганізацыям, работа якіх была прызнана неадвальняючай. Такія кіраўнікі не жадаюць чула прыслухоўвацца да голасу партыйных мас, не хочучь рабыць неабходных вывадаў з большэвіцкай крытыкі і самактыкі.

У партыйнай арганізацыі «Асісторфа» у часе справядліва-выбарчых сходаў камуністы прызналі работу парткома неадвальняючай. Члены і кандыдаты партыі крытыкавалі партком за нізкі ўзровень партыйнай работы, за адрыў палітыкі ад гаспадаркі Але і зараз работа гэтага буйнейшага прадпрыемства не палепшылася. Вытворчы план выконваецца толькі на 70—75 проц, дэмна выдзешча барацьба за ліквідацыю вынікаў шкідлівасці. Гэта добра было вядома Арпанскаму райкому партыі, які не аказаў неабходнай дапамогі партарганізацыі «Асісторфа» не дапамог парткому ўсталяваць неапаўнаважана выкананні ўказанні камуністаў.

Нават пасля рашэння ЦК ВКП(б) ад 22 жніўня рад партарганізацый не зрабілі для сябе ніякіх практычных вывадаў. У Гомельскай вобласці ў 161 партыйнай арганізацыі работа парткому і партаргаў была прызнана неадвальняючай. Аднак, райкомы, гаркомы партыі не ўзялі гэтыя партарганізацыі пад свой кантроль, не дапамагі ліквідаваць неапаўнаважана, якія былі ўскрыты камуністамі на справядліва-выбарчых партыйных сходах.

Такое-ж становішча і ў Менскай вобласці, дзе ў 247 партыйных партарганізацыях работа была прызнана неадвальняючай. Толькі днамі Менскай абком абмеркаваў рашэнне ЦК ВКП(б) вынес спецыяльнае рашэнне па гэтым пытанню вылучыўшы партыйны актыў у дапамогу райкомам для правяркі стану партыйнай работы. Некаторыя партыйныя кіраўнікі думалі чынам не зразумелі рашэння ЦК ВКП(б) Боев, напрыклад, Кармянскай райком партыі, абмаркоўваючы гэта рашэнне, запісаў наступнае: «Абавязваць усіх партаргаў паставіць сваю справядлава за трохмесячную работу на партсходах партыйных партарганізацый». А між тым у раёне ў адной трэці часты партарганізацый работа была прызнана неадвальняючай. І райком па сутнасці абшоў гэтыя партарганізацыі, не наменціў нават іх справядлава на сваіх пасяджэннях.

На сходах партыйнага актыва Сталінскага гаррайкома (г. Менск) з усёй відавочнасцю былі ўскрыты неапаўнаважана ў кіраўніцтве райкома партыі Явандома, у рашэнні партыйнай канферэнцыі запісана шмат каштоўных прапановаў аб кіраўніцтве партаргамі, сакаратарам парткомаў, аб сувязі з партыйнымі масамі. Аднак, пралітаўнікі райкома вельмі рэдка бываюць у партыйных арганізацыях і аўсім не заглядаюць у рашэнні партыйнай канферэнцыі. У рэзультате ў буйнейшых партарганізацыях заводоў імя Кірава, «Большэвік», імя Варашылава і іншых работа знаходзіцца на нізкім узроўні.

Правярочы, як выконваюцца прапановы камуністаў, рашэнні справядліва-выбарчых сходаў і канферэнцый, партыя павінае яшчэ на вышэйшую ступень дзейнасць крытыкі і самактыкі, дзейнасць правяркі выканання Гэта навуцкі партыйных кіраўнікоў чула прыслухоўвацца да голасу камуністаў, да голасу працоўных. Поўнаасцю рэалізаваць ўказанні камуністаў, рашэнні справядліва-выбарчых партыйных сходаў і канферэнцый, выкананне рашэння ЦК ВКП(б) — баяная залада кожнай партыйнай арганізацыі, усёй КП(б)Б.

ЛЕТЧЫЦЫ-ГЕРАІНЫ У КОМСАМОЛЬСКУ.

Мітынг, прысвечаны сустрэчы экіпажа самалёта „Родина“.

Прамова тав. В. С. Грызадубавай.
Прамова тав. П. Д. Осіпенка.
Прамова тав. М. М. Расковай.

Будзем біць ворага на сушы, вадзе, у паветры—прывітанне экіпажа «Родины» гераічным удзельнікам баёў у раёне возера Хасан.

Масква—Комсамольск-на-Амуры — разгавор па радыётэлефону.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:

Тер. Хадкевіч — Інтэлігенцыя адной фабрыкі.

Ф. І. Разумовіч — Лопшыя людзі паянаты ў партыю.

Пісьмо працоўных.

АРТЫКУЛЫ:

Я. Вінтараў — Міжнародны агляда.

О. Гантман — Аб тэатрына-музыкальнай крытыцы.

П. Жураўлёў — Поўнаасцю захавачь і вырашціць маладзях.

Г. Ляшчын — За гонар фабрычнай мары.

Л. Круцілаў, Я. Аўтушоў — Прсыята (верш).

ЗА РУБЯЖОМ:

Польска-германскія спрэчкі з-за палезту чэхаславацкай тэрыторыі.

Першы «падарунак» германскіх фашыстаў, судзімым немцам.

Эканамічныя мерапрыемствы чэхаславацкага ўрада.

Аб'яднанне профсаюзаў у Чэхаславакіі.

Пасяджэнне французскага ўрада.

Стварэнне фашысцкіх карпарацый у Румыніі.

Прыўтанне байцам інтэрнацыянальных брыгад у Іспаніі.

Даль Ваё аб праектах падзелу Іспаніі.

ЛЁТЧЫЦЫ-ГЕРАІНЫ Ў КОМСАМОЛЬСКУ

МІТЫНГ, ПРЫСВЕЧАНЫ СУСТРЭЧЫ ЭКІПАЖА САМАЛЁТА „РОДИНА“

12 кастрычніка ў 12 гадзін 55 мінут та маскоўскаму часу жыхары Комсамольска-на-Амуры горача сустрэлі слаўных лётчыц тт. Грызадубава, Осіпенка і Раскову. Лі прыстані, на беразе ракі Амура, сабраліся многатрысячныя дэлегацыі працоўных горада з прывітальнымі лозунгамі і партрэтамі гераінаў. У суправаджэнні сакаратара гаркома партыі г. Комсамольска-на-Амуры тав. Пегава, дэпутата Вярхоўнага Савета РСФСР тав. Качэткава, пілотаў тт. Сахарова і

Бурлакова адважныя лётчыцы сышлі на бераг. Экіпажу «Родины» былі прыпаднесены вышытыя партреты таварышаў Сталіна і Варашылава, кветкі.

У 13 гадзін 30 мінут на плошчы адкрыўся мітынг.

Сакаратар гаркома партыі тав. Пегаў павітаваў слаўных гераінаў з бліжучай перамогай.

Ад імя партыйнай арганізацыі і працоўных горада камандзіру экіпажа Валенціне Грызадубавай уручаюцца сцяг.

Прамова т. В. С. Грызадубавай (Камандзір самалёта „Родина“)

Таварышы, экіпаж самалёта «Родина», прымаючы гэты сцяг, перш за ўсё дае абяцанне з гонарам яго трымаць у сваіх руках і не спыняцца на дасягнутым. (Апладысменты).

Экіпаж самалёта «Родина» выканаў заданне, дадзенае партыяй і ўрадам. Наш экіпаж не мог не выканаць задання. Калі да перамогі кітца таварыш Сталін, перамога павіна быць забяспечана. (Апладысменты).

Экіпаж самалёта «Родина» на крылах сваіх прынёс дарогое нам усім слова — радзіма. Гэта слова мы неслі ў сваіх сэрцах ад Масквы ў гэты цудоўны, выдатны край. Прыямліўшыся ў пустыняй, бязлюднай мясцовасці, экіпаж «Родины» ведаў, што ўвесь многатлібны народ наша вялікая камуністычная партыя, нашы правядыры моцна сочаць за намі і абавязкова выручаць з бяды.

Выдатныя лётчыкі Грамадзянскага паветранага флота тт. Сахараў і Бурлакаў знайшлі наш самалёт. Ваш вы-

датны горад, горад юнасці, аддаў многа энергіі, горад дапамагчы нам.

Сваім поспехам мы абавязаны вялікай камуністычнай партыі, нашай мацяры-радзіме. Дзякуй вам, таварышы, за падтрыманне. Дзякуй усім працоўным горада юнасці, дзякуй усёй краіне, усёму нашаму многатлібнаму вялікаму народу.

Наш экіпаж перадае вам самае гарачае, самае шчырае прывітанне і абяцае ўсёму народу, нашай вялікай камуністычнай партыі, нашаму дарогаму, любімому настаўніку таварышу Сталіну ніколі не спыняцца на дасягнутым, а заўсёды імкнуча да новых перамог, моцна і верна трымаць артыкулы сцяг.

Няхай жыве вялікая камуністычная партыя!

Няхай жыве вялікі настаўнік і правядыр таварыш Сталін!

Няхай жыве магутны, непераможны савецкі народ! (Інтэрнацыянал, апладысменты).

Прамова т. П. Д. Осіпенка (Другі пілот самалёта „Родина“)

Таварышы працоўныя горада юнасці!

Давольце вас вітаць і моцна падзякаваць за цёплую сустрэчу, за гарачы прыём, які вы нам аказалі. Мы выхаваны нашай камуністычнай партыяй. Нас выхавала наша Радзіма-Сілянская Чырвоная Армія. І ім мы абавязаны ўсім нашым жыццём.

Таварышы, на 26 жніўня 29 мінут мы трапілі ад сярца краіны — Масквы — на Далёкі Усход і, калі селі ў пустыню. Бязлюднай мясцовасці, мы не падлі думам, не баяліся, бо мы ведалі, што наша краіна не дасць загінуць чалавеку.

Няхай ворагі народа ведаюць, на

што зольна наша свабодная жанчына. Сіла савецкага народа велізарная. Гэта даказаў наш народ і наша Чырвоная Армія на возера Хасан, даўшы моцна адлучы сілу савецкай зброі, мужнасць савецкіх людзей. Гора будзе таму, хто пасме дасягнуць на неадвальняючы нашых граніц.

Няхай жыве наша Радзіма-Сілянская Чырвоная Армія — верны вартвы сацыялістычнай радзімы!

Няхай жыве наша камуністычная партыя і яе правядыр — дарогі, любімы Іосіф Вісарыянавіч Сталін!

Няхай жывуць усе працоўныя нашай вялікай радзімы! (Апладысменты, інтэрнацыянал).

Прамова т. М. М. Расковай (Штурман самалёта „Родина“)

Дарогія таварышы! 24 верасня самалёт «Родина» стартаваў з Масквы з Шчолкаўскага аэрадрома, з таго самага аэрадрома, з якога пачыналася ўсе пералётны нашых выдатных лётчыкаў — Чакава, Громова ў Амерыку і апошні пералёт — Кокінакі на Далёкі Усход.

Мы вылетелі з Масквы пры вельмі неспрыяльным надвор'ю. Зараз жа ўсё лед за Масквой мы ўжо не бачылі зямлі, яна была закрыта сапачку дымкай, пасля сушыльнай воблачнасцю. Мы ліцелі, арыентуючыся на самыя навіейшыя прыборы, зробленыя нашай прамысловасцю. Па прыборах, якія дазваляюць валіць самалёт, не бачылі зямлі. Так мы трапілі да ночы.

Ноч сустрэла нас яшчэ больш суровым надвор'ем. Мы трапілі ў цыклоў. Нам прышлося набраць вышыню ў 7,5 тысяч метраў. На гэтай вышыні, ноччу, у балтанку камандзір карабля Валенціна Грызадубава выдатна вяла самалёт па курсу. Калі яе замяніла тав. Осіпенка, было тое-ж самае — машына ляцела ўтрога па курсу.

Довітаж нас сустрэў дымкай і суцэльнай воблачнасцю ў раёне Рухлово. Для таго, каб не ўхіліцца ўбок Манчжурый, экіпаж самалёта «Родина» прыняў рашэнне ляцець паўночнай. Мы ліцелі, паўнулі у нас скончылася гаручае, а пасля, выбраўшы палыходзіваю пліючы, зрабілі пасадку.

Народны камісар абароннай прамысловасці тав. М. М. Кагановіч загадаў мне ў выпадку, калі пасадка будзе зроблена не на аэрадроме, пакінуць самалёт, прыгнуўшы з паранутам Загад гэты быў выклікан тым, што мая кабіна знаходзіцца напярэдак самалёта, і яна магла быць пры пасадцы пашкоджана. Але, таварышы, у маёй кабіне не адно шкло не рабыта, мая кабіна цэлая і ўсе прыборы цэлыя. Гэту выратую пасадку зрабіў камандзір карабля тав. Грызадубава.

Нашы выдатныя матары ацёныя вытворчасці не падвалі: 26,5 гадзін мы не мелі ні аднаго перабою ў гэтым слаўным механізме, які мы называлі «Родина» — любімым словам кожнага савецкага грамадзяніна. Мы ляцелі

Штурман самалёта «Родина» старшы лейтэнант М. М. Раскова. Фото А. Грыбоскага (СФ).

БУДЗЕМ БІЦЬ ВОРАГА НА СУШЫ, ВАДЗЕ, У ПАВЕТРЫ

Прывітанне экіпажа «Родины» гераічным удзельнікам баёў у раёне возера Хасан

У баях з японскімі самураямі, якія прабавалі ступіць на савецкую зямлю, вы паказалі выдатныя ўзоры храбрасці, гераізма і мужнасці, сваю бязмежную адданасць справе партыі Леніна—Сталіна.

Калі радзіма накіла ў бой, будзем разам з доблеснымі байцамі Чырвонай Арміі біць ворага на сушы, вадзе і ў паветры, будзем змагацца да апошняй кроплі крыві — і мужыцкі і жанчыны.

Экіпаж «Родины» гатоў у любую хвіліну заняць месца і штурвалаў баявых машын і разам з байцамі Ваенна-паветранага флота выконваць любыя труднейшыя заданні партыі, урада і вялікага Сталіна.

Горача дзякуем за прывітанне. Жадаем вам бліскучых поспехаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

ГРЫЗАДУБАВА, ОСІПЕНКА, РАСКОВА.

Комсамольск-на-Амуры, 12 кастрычніка. (БЕЛТА).

МАСКВА — КОМСАМОЛЬСК-НА-АМУРЫ РАЗГАВОР ПА РАДЫЁТЭЛЕФОНУ

Пасля ўрачыстага мітынга, прысвечанага прыездзе экіпажа самалёта «Родина» ў Комсамольск, алібуць разгавор па радыётэлефону паміж Масквой і Комсамольскам-на-Амуры.

У сталеці ля тэлефона — народны камісар абароннай прамысловасці тав. М. М. Кагановіч. Ён гаворыць з камандзірам самалёта «Родина» тав. В. С. Грызадубавай. Тав. Кагановіч перадае слаўнаму экіпажу прывітанне ад таварышаў Сталіна і Молатава.

Тав. Грызадубава ад імя экіпажа горача дзякуе таварыша Сталіна за клопат і просьць перадаць сардэчнае прывітанне.

Тав. Кагановіч цікавіцца станам адароў лётчыц і ў асабістаў тав. Расковай.

— Усе здаровы, — гаворыць тав. Грызадубава, — настрой добры, ба-дзёры.

Да тэлефона ў штабе пералёту палыходзіць маці і баячка Грызадубава, муж Паліны Осіпенка, маці, брат і дачка Марына Расковай.

— Добры дзень, дочка, добры дзень, мілая, — гаворыць Марына Міхайлаўна.

— Як ты жыеш? Якія ў цябе ад-

Дачка — Таня — адказвае, што жыве яна добра, аднакі ў яе выдатныя.

— Хутка ўбачымся з табой, — гаворыць Марына Міхайлаўна.

На пытанні прадстаўнікоў друку Грызадубава паведамляе, што самадучыня экіпажа самалёта «Родина» вельмі добрае. Марына Раскова прадэжуе яшчэ кадыць з палачкай, але ўжо самастойна.

— Шлях ад Кербі да Комсамольска, — гаворыць тав. Грызадубава, — нас усюім не стамаў. Нас акружылі такой любоўю, такімі клопатамі, напярэдаквалі літаральна кожны наш крок, так радзіна нас сустракалі, што мы амаль не стамаліся.

У Комсамольску лётчыцы мяркуюць прабыць дні два, пакуль Раскова ўстане на ногі без палкі.

— Перадзіне працоўным Савецкага Саюза, — заманчае тав. Грызадубава, — што, зрабўшы пасадку ў пустыняй бязлюднай мясцовасці, мы не былі адзінока, мы ведалі, што з намі ўвесь савецкі народ, што ў Савецкім Саюзе дораг кожны чалавек.

Разгавор па радыётэлефону працягваецца каля гадзіны. (БЕЛТА).

У АПОШНЮЮ МІНУТУ

ПРАЦЭС ПА СПРАВЕ ТРАЦКІСЦКІХ ШПІЁНАУ У ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенцтва Эспаль паведамляе аб пачаўшымся 11 кастрычніка судовым працэсе па справе трацкіскай арганізацыі ПОУМ, зрабўшай акты шпіянажа і дзяржаўнай адрады. У паводленні гаворыцца, што дзяржаўнае абавязаванне мае ў сваіх руках шматлікія канкрэтныя доказы і дакументы, якія пацвярджаюць шпіёнскую і здрадніцкую дзейнасць падсудных. ПОУМ арганізавала ў маі 1937 г. крывавае пуч супроць рэспублікі. Трацкісты, члены ПОУМ, зрабілі мноства актаў здрадніцтва і шпіянажа ў карысць фашысцкіх іспанскіх мажэнікаў і італьянскіх канкрэтныя доказы і дакументы, якія пацвярджаюць шпіёнскую і здрадніцкую дзейнасць падсудных. ПОУМ арганізавала ў маі 1937 г. крывавае пуч супроць рэспублікі. Трацкісты, члены ПОУМ, зрабілі мноства акта

ПАРТЫНАЕ ЖЫЦЦЕ

ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ АДНОЙ ФАБРЫКІ

Над Дняпром, на ўсходняй прыгожага горада Магілёва, паабсал шырокага шасе размясціўся новы горад. Выраслі прасторныя фабрычныя корпусы, падсобныя будынкі, шматпавярховыя стройныя жылыя дамы. Шырока раскінуўся ўтульны сквер з маладымі раўнажыстымі дрэвамі, пасаджанымі некалькі год таму назал руплівымі будаўнікамі. З вама кабінета дырэктара фабрыкі гэта панарама вырасьцевае прыгожаю і малаўліваю. Фабрыка штурхана валакна — сэрца і горадскай шуга Магілёва.

Дырэктар фабрыкі — дэпутат Вярхоўнага Савета БССР Міхал Натанавіч Швэлю працуе тут з самага пачатку не заснавання, як і многія іншыя камуністы і камсомольцы. Ён прышоў сюды радавым будаўніком. У яго на вачах зарастаў загаралы пастыр новымі пабудовамі, вырастаў фабрыка, змяніліся і выраслі людзі, прышоўшыя з калгасаў, аддаленых куткоў. Скалацаўся дружныя рабочы калектыв і разам з фабрыкай, разам з яе людзьмі рос і ён ад рабочага да будына спецыяліста, гаспадарніка-большэвіка.

Гэты шлях прайшоў не адзін я, надкрэсьлівае звычайна тав. Швэлю — з годзі існавання фабрыкі рабочы калектыв вылучыў з сяброў асяроддзі нямаля спецыялістаў, затакоў сваёй справы. Частка з іх пааказалася інстытуцы, частка атрымала кваліфікацыю на месцы.

Зменны інжынер-камуніст Іван Власіміравіч Хластуноў — прышоў на фабрыку з Чырвонай Арміі і паступіў радавым рабочым. Выконваючы простую работу, ён адначасова наведваў тэхнічныя курсы, уважліва выучаў складанае абсталяванне, выпісваў тэхнічную літаратуру, дабіваўся кваліфікацыі ў вопытных спецыялістаў, пакуль дасканалася не авалоўваў тэхніку вытворчасці, пакуль не стаў сам спецыялістам-хімікам. Змена інжынера Хластунова — адна з перадавых.

Для росту людзей характэрным прыкладам можа служыць і загадчык электраапазда ТЭЦ, член партыйнага камітэта Нікалай Арцём'евіч Арлоў. Спачатку ён працаваў электрамонтёрам, потым майстрам, далей — старшым майстрам і, нарэшце, яму даручылі адзіна адказнейшыя ўчасткі. Арлоў вараз вучыцца на першым курсе Інстытута народнай гаспадаркі без адрыву ад вытворчасці. У яго на хатары — абшырная бібліятэка, у якой сабраны навіні тэхнічнай літаратуры, спецыяльныя журналы, шмат кніг па сацыяльна-эканамічных і палітычных пытаннях, беларускамоўны. Кожную вольную хвілінку ён аддае кнігам. Яго бібліятэка карыстаецца многімі таварышамі на рабоце. Будучы спецыялістам і выдатна працуючы на вытворчасці, т. Арлоў адначасова з'яўляецца актыўным партыйным работнікам.

Многія спецыялісты прыехалі на фабрыку з савецкіх вышэйшых навуковых устаноў. Начальнік хімічнага корпуса, стары камсомолец, кандыдат партыі Ілеў Аляксандравіч Гразноў Іванавіч хіміка-тэхналагічны інстытут. Да Інстытута ён працаваў рабочым на тэкстыльнай фабрыцы. Вучоба ў інстытуце і далейшая работа ў якасці інжынера выхавалі з яго не вузкага спецыяліста, а ўсебакова развітага чалавека, глыбока ведаючага даручаную справу, моцна звязанага з рабочым калектывам, з партыйна-камсомольскай арганізацыяй.

Можна прывесці дзесяткі прыкладаў таго, як выдатныя рабочыя сталі інжынерамі, тэхнікамі, гаспадарнікамі —

камандзірамі вытворчасці. Начальнік прадзільнага корпуса тав. Арцём'ев, яго памочнік Абрам Брук, загадчыка матэрыяльным Дарэ Лібінштэйн, зменны інжынер Давід Брыль і шмат іншых атрымалі кваліфікацыю за час работы на фабрыцы. У інжынерна-тэхнічнай секцыі фабрыкі налічваецца больш 150 членаў. Большасць з іх — камуністы і камсомольцы, маладыя савецкія спецыялісты. Вытворчаму росту рабочых спрыяе створаны пры фабрыцы вучэбны камітэт: фабрычна-заводскія тэхнічныя курсы, рознастанныя гурткі, філіял Інстытута народнай гаспадаркі, курсы майстроў сацыялістычнай вытворчасці.

Інтэлігенцыя фабрыкі — гэта ўчорашнія рабочыя і калгаснікі. Для іх савецкая ўлада шырока адкрыла дзверы ў навуку. Савецкі інтэлігент неравуна азвазася з асяроддзем, вылучыўшы яго, ён не ўважліва сабою вузкага, самкнутага спецыяліста, адарванага ад жыцця, ад бегучых падзей. Гэтая рыса характэрна і для інтэлігенцыі шукваў фабрыкі. І партыйныя і беспартыйныя інтэлігенты не адарваны ад грамадска-палітычнай работы.

Беспартыйны інжынер тав. Гелер працуе палітгагітарам у 2-й брыгадзе матэрыяльнага цэха. У часе падрыхтоўкі да выбараў Вярхоўнага Савета БССР ён займаўся з гуртком хатніх гаспадарыняў.

Палітгагітарамі з'яўляюцца многія беспартыйныя інжынеры і тэхнікі. З інжынераў-жа камуністаў і камсомольцаў вылучаюцца даволі вялікая група прапагандаістаў для сеткі партыйнай вучобы. Апублікаванне Кароткага курса гісторыі ВКП(б) выклікала вялікую цікавасць сярод інтэлігенцыі. Амаль у кожнага інжынера сабраны камплекты газет, у якіх быў апублікаван кароткі курс гісторыі партыі.

Гэты выключна важныя дакументы нашай партыі, — гаворыць інжынер тав. Гразноў, — з'яўляюцца настольнаю кнігаю кожнага савецкага спецыяліста, кожнага інтэлігента.

Партыйны камітэт толькі ў апошні час звярнуў увагу на работу сярод інтэлігенцыі. У сетцы партыйнай вучобы створаны тры гурткі па вывучэнню гісторыі партыі для інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых. Шырай пачалі прыцягвацца спецыялісты да грамадска-палітычнай работы, да ўдзелу ў правядзенні гаспадарча-палітычных кампаній. Але зроблена далёка недастаткова. Партыйны камітэт, напрыклад, ні разу не заслухоўваў старшні інжынерна-тэхнічнай секцыі тав. Гразноў, не цікавіўся пытаннямі, унікальнымі ў асяроддзі інжынераў і хвалючымі іх.

Недастатковую работу сярод інтэлігенцыі падкрэсліў і апошні сход інжынерна-тэхнічнай секцыі. Да гэтага схода бюро ІТС было праведзена абследаванне па пытаннях работы і быту інжынераў і тэхнікаў. Выступаўшы потым на сходзе таварышы шырока ўзніклі пытанні ўзаемаадносін паміж інжынерна-тэхнічнымі работнікамі, гаварылі аб неабходнасці ўзмацнення сувязі з вытворчасцю, з рабочымі, аб шырэйшым ахопе спецыялістаў грамадскай работай, аб агульнай і палітычнай вучобе спецыялістаў. Да гэтых пытанняў павіна быць прыклавана і ўвага партыйнага камітэта.

Інтэлігенцыя магілёўскай фабрыкі штурхана валакна — гэта людзі, узрашчаныя партыяй Леніна—Сталіна, якія з'яўляюцца неадлучнай часткай рабочага калектыва, згуртаванага валак партыйнай арганізацыі.

ТАР. ХАДКЕВІЧ.

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ ПРЫНЯТІ ў ПАРТЫЮ

Партарганізацыя БелДРЭС налічвае ў сваіх рэдах 55 членаў партыі і 33 кандыдата. Пачынаючы з 1 студзеня 1938 года партыйная арганізацыя вырасла на 80 чалавек. У кандыдаты партыі прынята 22 чалавекі і ў члены партыі — 8. Група спачувальных за гэты час вырасла на 30 чалавек і налічвае ў сваіх рэдах 37 чалавек.

За літ каго вырасла наша партыйная арганізацыя?

У партыю Леніна — Сталіна ідуць лепшыя людзі нашатага прадпрыемства. Машыніст турбіны т. Асескі сваймі атаканаўчымі работай, сваёй адданасцю справе Леніна—Сталіна заслужыў вялікую павагу ўсяго рабочага калектыва. Пасля прыёму яго ў партыю, тав. Асескі пачаў яшчэ лепш працаваць, не толькі на вытворчасці, ён прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці. Любыя слухаць яго рабочыя, там ён чытае ім газетныя навіны, простымі словамі тлумачыць пра ўсе падзеі, якія адбываюцца ў нашай краіне і за межамі. Зараз тав. Асескі вучыцца на курсах майстроў.

Мы таксама прынялі ў партыю аднаго з лепшых стаханавцаў — старшага казачара тав. Ермалава, стаханавца-слесара тав. Каралёва-Гітлоўскага, застрельчыка разгортвання ў цеху сацыялістычнага спаворніцтва. Свае агітаратарныя здольнасці ён праявіў яшчэ ў часе выбараў у Вярхоўны Савет БССР і зараз прадаўца працаваў у якасці агітаратара ў сваім цеху.

З кандыдатамі партыі раз у месяц праводзім нарады. Гутарым з імі,

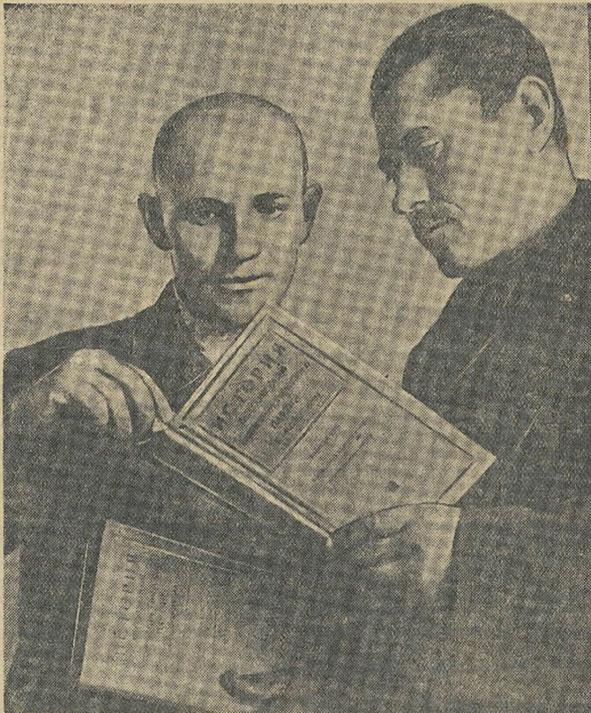
даем ім парады, кансультацыі. Яны закончылі курс палітграматы і зараз лятальна азнамялюцца з матэрыяламі Кароткага курса гісторыі партыі. Аднак у грамадскую работу ўсіх нічэ не ўцягнулі.

Трэба прама сказаць, што пастапоў справядліва-выбарчага схода аб росце партыі мы яшчэ не выканалі. На нашым прадпрыемстве налічваецца 527 стаханавцаў, гэта — вялікі рэзерв, адкуль мы павіны чэрпаць сваё паліфенне. Між тым, партмасаваа работа сярод беспартыйных разгортна вельмі слаба.

Дрэнна яшчэ працуе з камсомалам. Партыйнае ўраўніцтва камсомольскай арганізацыі, якая налічвае 130 чалавек, знаходзіцца на вельмі ўзроўні. Есць рад камуністаў-камсомольцаў, які адарваны ад камсомольскага жыцця, і не дэіўна, што камсомольская арганізацыя за ўвесь год рэкамандавала ў партыю толькі пяць камсомольцаў.

На прадпрыемстве працуюць многа людзей, бязмежна адданых нашай рэлізіе, — стаханавцаў і ўдарнікаў. Гэта — выдатны рэзерв для паліфення рэагаванні палітычна-масаваую работу сярод беспартыйных мас, уцягваць іх у актыўнае грамадскае жыццё, індывідуальна адбіраючы ў рады нашай партыі лепшых людзей, якія варты насіць гонарнае званне члена вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Ф. І. РАЗУМОВІЧ,
секратар парткома БелДРЭС,
Орша.

У Менску паступіў у продаж новы падручнік па гісторыі ВКП(б). На здымку: партарганізацыя валакна «Чырвоная зорка». Менская раёна, тав. В. Ф. Агароднік (злева) і старшыня парткаблэта, партарг Заслаўскага сельсавета тав. Ф. С. Лупчык разглядаюць купленыя ім кнігі. Фото О. Грына.

Присяга

Як спяна, спяніна
Красавала ў полі,
А царскі сабрава
Рунаю рукою.
Не было дагэтуль
Для людзей ніколі
Шчодрай і багатай
Восені такоу.
У асеках поўных
Буйных аярнаты.
Маса, мёд і сала
На сталі стаіць.
Радасьць і баганьне
У калгасных хатах —
Весела сягоння
І шчасліва жыць.
У Мікіты ў хаце
Чыста і прыбрана —
Госпі прылуць скура.
Да яго за стол.
К радаснаму сваяту
Добра і старанна
Выбелены сены,
Выбелена столь.
Напакля, аварыла
Гаспадыня страву;
Сораму не будзе
Ад людзей сваіх,
Усіх чакае меса
На шырокай лаве —
Юнакоў гарачых
І зьялоу сівых.
У прасторнай хаце
Радасьць, як ніколі,
Цешыць гонар сёння
Сэрцы ў старых:
Вось ужо чапверты
Іхні сын Мікола
У армію паедзе
Да братаў сваіх,
І гасцей Мікіты
Да сябе паклікаў.
Сваю радаць з ім
Разам падзільні,
Каб сям'ёй калгаснай,
Дружнай і вялікай,
Развітацца з сьнягам
Так, як мае быць.
За сталом паселі
Гэтак важна, чысна,
Налівае ў чаркі
Гаспадар віна.
Між сабой гамоняць,
А адна дзяўчына
Марамі спавіта,
На душы адно:
«Як-жа мне засташа,

Калі я кахаю?
Плушкаю крылатай
З ім я палячу
Над зямлёй вялікай,
Над пудоўным краем!
Дзе толькі не будзе —
Разам быць хачу.
Дыскантом заводзіць
Цётка пахляя
Песню пра заможнасць
Новага сяла.
Хор дзяўчат і хлопцаў
Голас далучае
І завор ад песні
У сэрцах заплячаў.
«Дарагія госпі,
Сёння гонар маю —
Сын на страх варажым
Вырадам усім
Вартаваць грамадзі
Нашы адзядзёка.
Сваё званне, сьняку,
З гонарам пасі!
Як патвешча вораг —
Не прамаж ніколі,
Будзь стралком ты меткім,
Першым у страю,
Поўны сіль, адвагі,
Гартаванай волі,
Бараці краіну
Родную сваю!»
Устае Мікола
І адваз трымае
Перад бацькам родным,
Пры ўсіх гасцях:
«Комсомольскім словам
Вам я прысягаю —
Не дарма трымаю
Пераходны сцяг.
Працаваў я часна
І, як свае вочы,
Зберагаў шчаслівы
Наш калгасны лад.
Вартаваць ралізію
Вуду днём і ноччу,
Каб не змог паласці
Які-небудзь гал.
Калі трэба будзе —
Галавы не шкада
За жыццё, за радасьць,
Што даў Сталін нам.
Застаюся верным
Я свайму народу;
Маладое сэрца
За яго аддам!»
Л. КРУЦІЛАУ, Я. АУТУШКОУ.

ШКОЛЫ ПАЛЕССЯ УКЛЮЧАЮЦА ў СПАБОРНІЦТВА

МАЗЫР. (Нар. «Звязды»). Гаралскія і сельскія школы Палесся вобласці шырока разгортваюць сацыялістычнае спаборніцтва ў гонар 21-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і 20-й гадавіны ленінска-сталінскага камсомала. Школа з школай, класам з класамі, вучні пачаў сабою заключаюць дагаворы на паспяховае і выдатнае вучоба.
Ініцыятарам разгортвання сацспаборніцтва ў чарпарты рускай школе г. Мазыра з'явілася піонерская арганізацыя. Піонеры на сваіх зборах абмеркавалі пісьмы да піонераў і школьнікаў Н. К. Круцкай — «Патрэбны вельмі ў жыцці, як віноўка ў баю», растуцьскіх школьнікаў і настаўнікаў — дэпутатаў Вярхоўнага Савета СССР. Пасля гэтага былі заключаны дагаворы і разгартнулі сацспаборніцтва паміж класамі. 8 клас спаборнічае з 9-м, 7-м і 8-м класамі.
Вараццоў за выкананне сацдагавору вучні пачалі адразу-ж канкрэтнымі справамі. Спачатку навілі парадка ў сшытках, сталі больш дысцыплінаванымі і адурачнымі. Урок пачалі рыхтаваць добра, і ў выніку ў 8-м класе, напрыклад, кантрольную работу па алгебры 5 чалавек напісалі на выдатна, 14 на добра і 9 на пасрэдна.

У Літвінавіцкай НСШ, Даманавіцкага раёна, ініцыятарам сацспаборніцтва з'явілася камсомольская арганізацыя. Між іншым трэба сказаць, што ў гэтай школе камсомольская арганізацыя вырасла толькі за 1938 навучныя год. Раней камсомольцы тут былі толькі два настаўнікі. Яны актыўна працавалі сярод моладзі і школьнікаў, рыхтавалі іх для ўступлення ў камсомол. Зараз тут выраста камсомольская арганізацыя, якая налічвае больш 30 чалавек.
Школьнікі, маладыя камсомольцы, рыхтуюць дастойную сустрэчу 20-й гадавіны ленінска-сталінскага камсомала, разгартнулі сацыялістычнае спаборніцтва за выдатнае паспяховае, за 3 абаронныя значкі. Тут спаборнічаюць паміж сабой не толькі класамі, але і ўсе вучні, якія паміж сабою заключылі дагаворы на сацспаборніцтва. Камсомольцы Пурко Федзя, Новік Васіліна, Новік Федзі і многія іншыя ў суапомавах узялі абавязальнасць вучыцца на выдатна. У мінулым годзе яны VII клас таксама закончылі на выдатна. Няма сумнення, што і ў гэтым годзе яны стрымаюць сваё слова.
С. БАЧУРА.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

Мюнхенскае пагадненне ўступіла ў сілу — падзел Чэхаславакіі пачаўся. За бюспрыкладным збрэдніцтвам палітэраў бюспрыкладным, неспрыкрыты грабёж. Краіну руць па часткі. Дзень за днём — германскія фашысты займаюць вобласць за вобласцю, раён за раёнам; не лічыцца з тым, якія вобласці сапраўды падлягаюць акупаванні па пагадненню, а якія не. Па сутнасці справы, мюнхенскае пагадненне парухана ўжо, зох захватчыкі з бласлаўленням так званай «міжнароднай камісіі» ўжо акупавалі рад раёнаў 5-й зоны, звыш чатырох, прадудчелажных мюнхенскага пагадненнем.

Дзейнасць засядаючай у Берліне так званай «міжнароднай камісіі» нагадае па сваёму характару работу праслаўтата мюнхенскага «пагадненна чатырох»: раённы прымаюцца пад дыктоўку агрэсара, прадстаўнікі Чэхаславакіі не дапускаюцца да абмеркавання пытанняў, у якіх яны, у першую чаргу, кроўна зацпаўлены.

Германскія фашысты імянуцца ўсім сіламі і сродкамі разабраць краіну, захавіць буйнейшыя прамысловыя цэнтры. Гэта-жа старанна, як і германскія фашысты, дзейнічаюць польскія і венгерскія захватчыкі. І ў цэным выніку энюў-такі парухацца мюнхенскае пагадненне, якое прадудчелажна, што пытанні аб венгерскіх і польскіх дамаганнях будучы вырашаны шляхам перагавораў на працягу трох-чатырох месяцаў. Ніякіх перагавораў не было. Польска прадэвіла ультыматум, за які паслелавала спонан акупавання раёнаў Топшыскай Сілезіі. Старавічы не адставаць у нахабнасці ад германскага агрэсара, польскія захватчыкі акупіроўчы гарадкі, дзе прапал чэшскага насельніцтва дзесятка 70. За Польскай следае Венгрыя, якая хоча адарваць ад Чэхаславакіі Сілезію і Закарпацкую

Украіну. Краіну варамаюць і рэжуць, стараючы умовы, якія павіны павялічыць Чэхаславакію магчымасці самастойнага дзяржаўнага існавання.
У самой краіне падняла галаву рэакцыя. Годжа, Прайс і іншыя агенты германскага фашызма ўжываюцца стараючы разгартнуць шырокі паход супроць дэмакратычнага ладу краіны. Ужо адотаўка прэзідэнта Бенеша паказала, хто гаспадарыць у Чэхаславакіі, як хлуслівыя запэўненні англійскай і французскай аўтаруаў мюнхенскага пагаднення аб тым, што будзе гарантавана незалежнасць Чэхаславакіі. Зараз ужо ўсім вядома, што адстаўкі Бенеша патрабавалі Гітлер і што на аздаволенне гэтага яго патрабавання даў агоду Англія і Францыя. Збрэдніцтва было прадубажана і палія мюнхенскага пагаднення.

Позні жалы гавораць, — ці да чаго. Але некаторыя ўрок з падзей, якія разгартнуліся золькі нядаўна, трэба ўлічыць. Відны англійскія палітычны дзеіч, кансерватар Уінстон Чэрчыль у артыкуле, апублікаваным у «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», выражае жалы па поведзе таго, што чэхаславакі ўрад дзейнічаў так па-слухмяна волі Лондана і Парыжа. Трэба прызнаць часткова правільнай прымаваную Чэрчылем крытыку палітэй самаго чэхаславакага ўрада. Трэба было дзейнічаць больш рашуча. «Калі-б, — піша Чэрчыль, — урад Бенеша адхіліў умовы, якія былі яму прапанаваны да 20 верасня (маешна на ўвазе англа-французскае план) і Чэхаславакі падверглася-б нападу фашыскай Германіі, калі-б Чэхаславакіі аказала мужнае супраўдленне, гэта прымусіла-б Францыю ўмяшчацца, а Англію — прысціць на дапамогу Францыі».

Чэрчыль не ўлічвае, відаць, адной

акалічнасці: у Чэхаславакіі былі, як відаць, больш высокія думкі аб часовай дзяржаўнасці мужэй Англіі і Францыі, чым у Англіі. Дарэмна Чэрчыль не падзяляў сваім вопытам з прэзідэнтам Бенешам.
Чэрчыль не дарэмна б'е трывогу. Ён усё-ж адзін з тых выможных буржуазных палітычных дзеячоў Англіі, які ўважля сабе і ва ўсім выпадку адрыткі гаворыць аб той велізарнай небяспецы для міру, якую прадстаўляе сабой умацненне блока агрэсараў, ажыццяўленае пры прамой дапамозе Чамберлена і Далдэя. І на самой справе. Хіба толькі адна Чэхаславакія з'яўляецца перпячай старай? Хіба Францыя не нязвезена да становішча другараднай дзяржавы? З гэтага часу Германія мае магчымасць накіраваць свае штыкі супроць Францыі, не бяючыся за свой тыл і апаіраючыся на бацьбыны Чэхаславакіі, якія стварыліся з уадава Францыі для барацьбы супроць Германіі. Мюнхенскае пагадненне — гэта падарунак агрэсарам, падарунак Германіі, Італіі, якія імянуцца падарваць безапаснасць Францыі, акружыць яе, ізаляваць.
А што выйграла Англія? Яна адкрыла шлях фашыскай Германіі на Бліжні Усход. Ужо тэлеграф прыняў павеладжэнне аб тым, што Германія імкнецца ўсталяваць новы камерціцыйны шлях у Індыю праз Дунай, Чорнае мора, Турцыю, Бліжні Усход. Германія паскорыла работу па будове канала Рэйна-Майн-Дунай з тым, каб мець магчымасць абыйсці Міжземнае мора і Суэцкі канал.

Пры сутыкненні з сапраўднасцю, з канкрэтнымі фактамі штодзённасці адраў аўлацца з мюнхенскага пагаднення «міратворчым» мішур, якой англійскія і французскія імперыялісты хале-

лі прычыць сваю злоску з агрэсараў, сваю капітуляцыю перад ім. Мюнхенскае пагадненне дало штуршок да новага разгортвання агрэсіі, да новых захватаў. На чарзе — іспанскае пытанне. З архіва брытанскага міністэрства замежных спраў выцягнуты прапавы план «перамір'я» паміж варажымі старанамі ў Іспаніі. Энюў-такі над прыкрыццём «міратворчым» дэмагогі прабуоўць арганізаваць новы блок супроць рэспубліканскай Іспаніі. На гэты раз гутарка ідзе аб тым, каб уаголаць Італьянскага агрэсара. А Мусаліні прад'яўляе рахунак за рахунак і да Англіі, і да Францыі. Ён чэрпа памятае, што Чамберлен абяцаў яму за пасрэдніцтва паміж Чамберленам і Гітлерам паскорыць ратыфікацыю англа-італьянскага пагаднення.
У чым-жа заключаецца план, які прадудчелжае «вырашэнне» іспанскай праблемы? У кароткіх рысках справа зводзіцца да наступнага: мяркуецца падвель іспанскай тэрыторыі на дзве часткі. На тэрыторыі, занятай міццельнікам, мяркуецца ўсталяваць манархічны рэжым. Паміж рэспубліканскай Іспаніяй і фашыскай Італіяй павіны заключыць «перамір'е».

Гэта — эмест плана ў агульных рысках. Які яшчэ козі рыхтуюцца супроць рэспубліканскай Іспаніі, магі-б расказаць толькі сакрэтныя справы дыпламатычных канцылярыяў Лондана, Рыма, Берліна, а магчыма і Парыжа. Але ўжо самы факт, што імперыялісты намераны энюў вырашаль лёс чужоі краіны, не пытаючыся на народа, не шчытаючы не ўрада, сведчыць аб тым, які характар маюць распапроўваемыя ім планы.
Ужо той факт, што імперыялісты хочуд лабіцца законага іонавання мядзевікаў, паўстаўчых супроць законага ўрада, дастаткова паказальна Новае плад, новае злэдзка з агрэсараў — не што іншае, як працяг інтэрвенцыі іншымі сродкамі, але з уаде-

лам не толькі Германіі і Італіі, а таксама Англіі і Францыі.
У імя сваіх класавых інтарэсаў, у імя барацьбы супроць рабочага класа, супроць народнага руху, у імя варававання фашызма, гэтага аплоту рэакцыі, правячы колы Англіі і іх прышлылі ва Францыі парухаюць сваё міжнароднае абавязальнасць, руць у шматкі міжнародныя дагаворы, адлаюць на з'яўленне фашысцкага агрэсара малія і слабыя краіны, афіроўваюць сваімі нацыянальнымі інтарэсамі, здраджваюць англійскаму і французскаму народам.
Сваю злачынную палітыку заахочвання агрэсіі яны прырываюць пуствазоннымі фразамі аб абароне міру. Жыццё абварае кожны лён і кожную галіну іх хлуслівыя сьвідравіжні Мюнхенскага пагаднення не палія рэвалюцыя ніякай ваіны, бо калі-б Гітлер вельмі пёрва, што ў выпадку германскага нападу на Чэхаславакію на абарону не выступіць Англія і Францыя, будзе прыведзена ў дзейнасць калектывная абарона аферы агрэсіі, будзе створан фронт мірных дзяржаў з уадава СССР, — ён ніколі не рызнуць-у-бы рушыць свае воескі ў Чэхаславакію. Зубімі не вышадкова выклікала такое вялікае змяшчэнне ў германскіх ваенных колах павеладжэнне аб мабілізацыі англійскага флота, аб частковай мабілізацыі ва Францыі, аб гадунацы СССР выканаць сваё абавязальнасць па савецка-чэхаславацкаму дагавору аб узаемнай дапамозе.
Больш таго, мюнхенскае пагадненне з'яўляецца прамым адстрапаннем абавязанні імперыялістычных супрацьпачасцей. Які-бы ні прававалі супрацьпачасцей, яшчэ магнае зраўнаважанае русло агрэсіі ў бок, выгядні ім, яна (агрэсія) названа зварачаюцца супроць іх, бо пачаўшаея другая імперыялістычная ваіна — гэта ваіна за перадел рынкаў і калоній, ваіна супроць так званых дэ-

макратычных дзяржаў. На Далёкім Усходзе ваіна Японіі ў Кітаі ўдарвае прама па інтарэсах Англіі і Злучаных Штатаў. Інтэрвенцыя ў Іспаніі была зацэна для таго, каб умацаваць там уплыў Германіі і Італіі ў старту Англіі і Францыі. Захват Чэхаславакіі азначае падрыў безапаснасці Францыі і удар па інтарэсах Англіі ў Еўропе, на Балканах і на Бліжнім Усходзе.
Праграма новых захватаў, якія пладзіруюць агрэсара, яшчэ магнае ўдарыць па інтарэсах той-жа Англіі і Францыі. Уступіткамі агрэсарам Англія і Францыя вядуць да таго, што ім прыдзецца змагацца супроць наступных фашысцкіх захватчыкаў у горшых умовах, чым гэта магло-б быць. Англія і Францыя падраваць уласную безапаснасць, трапяць саюзніцкаў, трапяць давер'е малых краіў.
«Правячы колы «дэмакратычных» дзяржаў, асабліва-б, — правячы кансерватыўныя колы Англіі збмажуваюцца палітычна ўтаварвацца з вараўшыха фашысцкіх захватчыкаў — «не лавацельныя справы да краінасці», дачы ім адначасова зраўнаваць, што яны «уважне рэаўменюць» і спачуваюць у асаюўчым іх рэакцыяна-палітыцкай палітыцы супроць рабочага і напцянальна-вызваленчага руху. Правячы колы Англіі трымаюцца тут прыблнана той-жа палітыкі, якой прымаляе пры царызме рускія ліберальна-манархічныя буржуа, якія, бяючыся «краінасцей» царскай палітыкі, яшчэ больш бяліся народа і перайшлі з прычыны гэтага на палітыку ўтаварвання пара, — значыцца, на палітыку звагоу з паром супроць народа. Які вядома, ліберальна-манархічная буржуазія Расіі жорстка паліцаілася за такую дзейную палітыку. Трэба думаць, што правячы колы Англіі і іх прышлылі ва Францыі, ЗША таксама атрымаюць сваю гістарычную адплату» («Гісторыя Усеасянай Камуністычнай партыі (большэвікоў)». Раздзел XII).

ПОЎНАСЦЮ ЗАХАВАЦЬ І ВЫРАСЦІЦЬ МАЛАДНЯК

Выкананне рашэнняў партыі і ўрада ў галіне развіцця сацыялістычнай жывёлагадоўлі магчыма толькі шляхам поўнага захавання і вырошчвання маладняка.

Адзак гэты рашэнні і ўказанні партыі і ўрада вельмі неадвальна выконваюцца партыйнымі, саветскімі і асабліва зямельнымі органамі ў нашай рэспубліцы. Толькі неадарваныя справы развіцця сацыялістычнай жывёлагадоўлі тлумачыцца тое, што ў БССР мае месца вялікі адыход маладняка. Імце не ўсёды па-большэвска разгорнута барацьба за ліквідуючы вынік шпанды і развіцці жывёлагадоўлі, дзе найбольш ворагі народа — трышчына-бухарыя і ацэнавал-фашыстыя бандыты прыкладзілі сваю брудную лапу.

Асабліва пагражаюць становішча з захаваннем і вырошчваннем маладняка навідаюцца ў Рагачоўскім раёне, Райвыязнак і зямельны адзел справы жывёлагадоўлі не займаюцца. Няма барацьбы за поўнае захаванне прыплоду маладняка і ў некаторых калгасах. Гэтым і тлумачыцца, што па становішчу на 1 жніўня 1938 г. загінула ад неадарваны і варварскіх адносін 6,2 процанта жарабят, 11 проц. цялят, 24 проц. парасят і 10,9 процанта ягнят прыплоду гэтага года.

У асобных калгасах гэтага раёна адыход маладняка мае яшчэ больш ганебныя лічбы. Напрыклад, у калгасе «Партызан», Старасельскага сельсовета (старшыня тав. Самсоў), з парадзіўшыхся 60 цялят 20 загінула. У калгасе «Чырвоны Гай», Свянцкага сельсовета, загінула 60 парасят з нарадзіўшыхся 71. Такое-ж становішча ў калгасе «Чырвоны араты», Дварэцкага сельсовета і ў другіх калгасах раёна.

Такія вялікі адыход маладняка тлумачыцца тым, што ў Рагачоўскім раёне не мабілізаваны шырока масы калгаснікаў на барацьбу за ліквідуючы вынік шпанды. На калгасна-таварныя фармах груба парушэцца ўпарты распаўсюд, памяшканні дзе знаходзіцца маладняк, утрымліваюцца ў антысанітарным становішчы, адуценыя правільнае кармленне маладняка.

У райвыязнаку ляжаць 24 акты аб падліку і варварскіх адносін да маладняка, але ніякіх мер да вынаватых не прымаюцца, усе гэтыя акты падшываюцца да спраў. Старанні заахвочваюцца справу жывёлагадоўлі ў раёне не аустракаюць дапамогі з боку райвыканкома. Калі заахвочваюцца пераважна зямельныя, а не жывёлагадоўчыя органы, старшыня РВК т. Кухарэнка адказвае: «Вы — заахвочваю, нам і патрэбна займацца справай жывёлагадоўлі».

Не лепш становішча з захаваннем маладняка і ў Церахоўскім раёне, дзе падзек складае: на жарабят — 7,3 проц., на цялятах — 11 проц., парасят — 9,7 проц. і ягнятах — 4,3 проц. У калгасе «Воля», Пракопаў-ка сельсовета (старшыня тав. Філімонаў), загінула 17 проц. парадзіўшыхся жарабят, 36,3 проц. цялят і 41,6 проц. парасят. У калгасе «Кастрычнік» гэтага сельсовета загінула 30,9 проц. нарадзіўшыхся цялят і 6,6 проц. жарабят.

Старшыня гэтага калгаса Сіманаў тлумачыць і разлажа прапоўную дысцыпліну. Ён забараніў выдаваць мала для выціпкі цялят. Па яго распараджэнню для кармлення маладняка адлучаюцца самыя горшыя, сапсаваныя кармы.

Выключна дрэнна абстаіць справа з захаваннем маладняка ў калгасе «Новы свет», Брагінскага раёна, дзе з 92 нарадзіўшыхся парасят загінула 40. Ад чаго загінулі гэтыя парасяткі — цяжка ўстанавіць, бо ўскрываць тру-

паў не рабілася. Боць толькі акты, надпісаныя загадчыкам фермы Федчанкам і старшынёй калгаса Шкулем без заключэння ветурача.

Вялікіх размераў дасягае адыход маладняка і ў Хоцімскай раёне. Паводле даных ветэрынарнай лячэбніцы, з 54 загінуўшых жарабят 35 заедна ваўкаў і сабакі загінулі ў першыя дні пасля нараджэння ад дрэннага кармлення конематак і антысанітарнага ўтрымання канюшань. У калгасе «Чырвоны шлях», Дубраўскага сельсовета, усе цяляты ўтрымліваюцца ў цёмным і брудным памяшканні, у вытчыпачу чаго 10 цялят загінула. У калгасе «Новае жыццё», Бяседавіцкага сельсовета, з-за недагляду заедна свінаматкамі 12 парасят.

Такія-ж факты недапушчальнага становішча з захаваннем маладняка ёсць у Віцебскім, Жлобінскім, Клімавіцкім і ў некаторых іншых раёнах.

Прыведзеныя факты паказваюць, што ў некаторых раёнах няма сапраўднай барацьбы за развіццё сацыялістычнай жывёлагадоўлі. Карыстаючыся адоўжэннем рэвалюцыйнай пільнасці з боку некаторых партыйных арганізацый варажыя элементы працягваюць беспакарава шкодзіць на фермах.

Неўжа сказаць, што так усюды безадказна, варварска адносіцца да жывёлы. У нас ёсць многа калгасна-таварных ферм і саўгасаў дзе поўнацю захоўваюцца і вырошчваюцца маладняк. У нас ёсць сапраўдныя майстры, стыхаючы сацыялістычнай жывёлагадоўлі. Нават у гэтых-жа раёнах, дзе справа з захаваннем маладняка пастанавлена выключна дрэнна, ёсць сапраўды ўзровень фермы.

Для прыкладу возьмем малочна-таварную ферму калгаса імя Свердлова ў Рагачоўскім раёне. Дагледзілі цялят тут працуе стыхаюць тав. Крутадэва. Яна за невялікі год работы на ферме выдалава калгасу больш двухсот цялят. У мінулым і ў гэтым годзе яна захавала і вырашціла ўвесь прыплод. Тав. Крутадэва лабіла такіх блюкучых паспехаў сваёй штодзённай стараннай работай. Кармленне цялят яна праводзіць дыферэнцыяльна. Цяляцік заўбедзі ўтрымліваюцца ў выключнай чысціне, цяляты рэгулярна чысціцца і выпускаюцца на прагулку.

Стыхаючы жывёлагадоўлі ёсць і ў Церахоўскім раёне. МТФ калгаса «Чырвоны сцяг», дзе загадчыкам працуе т. Макараўка, штогод своечасова выконвае ўсе дзяржаўныя заданні. За першае паўгоддзе гэтага года надой на кожную фуражную карову склаўся 1.200 літраў малака. Цяляты ўтрымліваюцца ў чыстым, светлым і прасторным памяшканні, кармыцца своечасова і добракасным кормам.

Задача партыйных, саветскіх арганізацый, усіх работнікаў жывёлагадоўлі — памножыць вопыт перадавых ферм і зрабіць яго звычайным для адстаючых.

Саўнарком БССР 25 жніўня г. г. у сваёй пастанове аб становішчы і захаванні маладняка прыняў рэд карэктывыя меры па захаванні і вырошчванні маладняка. Трэба забяспечыць поўную рэалізацыю гэтай пастановы Саўнаркома ў кожным калгасе, на кожнай ферме.

Кожная жывёлагадоўчая ферма павінна быць стыхаючымі. Справа гонару калгаснікаў, працоўных на фермах, уключаюцца ва ўсеагульнае спаборніцтва па жывёлагадоўлі. Трэба неадкладна закончыць падрыхтоўку цёплых і сыхай аімоўкі для маладняка; поўнацю закончыць будаўніцтва і адрамантаваць цяляцік, свінарнік, кароўнік, канюшні і аўчарні.

П. ЖУРАУЛЕУ.

Выварнікі народа авалодваюць ведам. На падрыхтоўчым аддзяленні ў Вышэйшай камуністычнай сельскагаспадарчай школе імя Леніна займаюцца дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і БССР. НА ЗДЫМКУ: дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. С. Ю. Мікілаўска і дэпутат Вярхоўнага Савета СССР тав. І. Т. Значока займаюцца на гісторыі СССР. Фота С. Грына.

НАВЕСЦІ ПАРАДАК У КАЛГАСНЫХ ЛЯСАХ

ЧАВУСЬ, (Спец. нар. «Звязда»). Згодна гістарычнага рашэння СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года «Аб аказанні дапамогі калгаснаму сямейству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынік шпанды ў справе калгаснага ўнарадкавання», 130 калгасна раёна перастана дзяржавай і занясеннем у акты на вечнае карыстанне зямлі 9243 гектары лесу. Перадаючы калгасам лясы на вечнае карыстанне, урад устанавіў адказнасць калгасу за захаванне дзяржаўных правіл лесакарыстання і лесаахоўвання.

Атрымаўшы такую вялікую дапамогу ад дзяржавы, многія калгасы раёна ажуркілі свае лясы гаспадарчай увагай, арганізавалі правільную вырубку і лесаасаджэнне. Аднак, трэба адзначыць, што да гэтага часу нічо не ўсюды поўнацю наведзен пардак у калгасных лясах.

Засядаючы год лесавод раёна авіўкі калгасам Чавуская раёна для супольнай рубкі 67,3 гектары лесу і для праходнай рубкі 170 гектараў. Фактычна-ж калгасы вырабці лесу ў 2-3 разы больш, чым было прадугледжана плянам. Многія калгасы раёна азначылі ігнаруючы самыя элементарныя правы лесакарыстання.

Так, калгас «Першае мая», Антопаўскага сельсовета, базіліагна знішчае свой лес. Старшыня гэтага калгаса тав. Кастрыця замест таго, каб арганізаваць правільную лесарубку, дазваляе сячы лес без уліка папарку па ўсёму масіву ў 84 гектары.

У сельгасарні імя Калініна (Чавускіх горсав) добры будаўніцтв лес вырабваюць на дрэвы. Старшыня калгаса «Новы свет», Суцішчэўскага сельсовета т. Іванюк не хоча падпарадкавацца прапанам лесакарыстання. Ён нават не дапускае ў лес аўчарына па калгасных лясах. У гэты-ж час лес калгаса дражэжна расцягваюць каму толькі не лень.

Бялітэсна знішчаюць лясы без уліка пётрэй калгасы «Чырвоны баявы», «Новы шлях», Прудкоўскага сельсовета, «Пераходны сцяг», Суцішчэўскага сельсовета і інш.

У выпіку таго, што ў раёне калгасу дрэнна пастыўлена алова лесу, назіраюцца факты масавага раскарвання

лесаматэрыялаў. Напрыклад, у калгасе імя Дзяржынскага, Доўгамохскага сельсовета, значная частка лесу выраблена невадама кім. Такое-ж становішча назіраецца і ў калгасе «Большык», Суцарэўскага сельсовета.

У многіх мясцах пасля вырубкі дзялячкі не ўбіраюцца ад галля і не праводзіцца акурка лесаматэрыялаў. У гэты год прыводзіць да таго, што разнажэўца па шпанді лесу — каралёў. Прыкладам такіх безападарчых адносін да лесу можа служыць праўдана калгаса імя Сталіна, Чавускага горсавата (старшыня тав. Бракоўскі). Гэты калгас лічыць вясной вырубкі палы ўчастак лесу. Матэрыял праліжаў усе лета неакораным і нявывезеным з лесу. Пад карой бярвення развёўся каралёў.

У раёне нічо сур'ёзна не займаюцца пытаннем правільнага скарыстання і аднаўлення калгасных лесу. На пляну лесаасаджэння ў гэтым годзе трэба пасадзіць лес на плошчы ў 125 гектараў, пасадзіць 53 гектары і папоўніць мінулагадні пасадкі на 26 гектарах. Фактычна-ж пасадка праведзена ўсяго толькі на плошчы 30,5 гектара, а паўшэньне — 8,5 га. Пасеў лесу зусім не праводзіўся.

У калгасе раёна стварэцца пўны разрыў паміж рубкай і лесаасаджэннем. Калгас «Перабудова», Магілёўскага сельсовета, за праішоўшы год пасеў ужо вырабці каля 5 гектараў лесу, а васьм каб зрабіць пасадку або пасеў на гэтым месцы, праўдана калгаса і не падумала.

Чавускі раён мае дастатковую колькасць пасадкавага матэрыяла. У літоўскіх раёна ёсць пасадкавы матэрыял не менш, як на 80 гектараў. Аднак, тут адсутнічае іпшытыва, масы калгаснікаў не мабілізаваны на баявое выкананне пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 г., згодна з'я калгасы абавязаны праводзіць лесаасаджэнні ў размерах не менш вырубак палюшч.

Неабходна, нарэшце, навесці большэвіцкі пардак у калгасных лясах. Сёлетня вясень павінна быць поўнацю скарыстанна для ліквідацыі дашукавага разрыву паміж рубкай і лесаасаджэннем.

С. НАЗНАЧЭУ.

ЗА ГОНАР ФАБРЫЧНАЙ МАРКІ

Заклім работчы-тэхнішчыкаў фабрыкі імя Жыльвава і Ленінградскага камбіната імя Тельмана аб разгортанні барацьбы за выпуск лепшай тканіны, за гонар фабрычнай маркі, гораца падхоплен калектывам работчы Янаўлевічэй суконнай фабрыкі (Аршанскай раён). Усе работчы і інжынерна-тэхнічныя работнікі фабрыкі ўзялі на сябе канкрэтныя абавязальнасці па звышліччых неадарван, які пераажджалі выпуску добракаснай прадукцыі.

Калектыву фабрыкі ўзятыя абавязальнасці выконвае з гонарам. За 9 месяцаў выпушчана першасортнай прадукцыі 97,11 процанта замест планавых 91,85 проц.

Барацьба за гонар фабрычнай маркі разгорнута па некалькіх напрамках. Побач з мабілізацыяй усяго калектыва фабрыкі на барацьбу з бракам, быў уведзены кантроль і прыёмка поўнацю дубі прадукцыі ад кожнага работчага кантралярам-бравоўшчыкам і пазавым тучотчыкам. Да адстаючых работчы прымацаваны інструменты і старыя кадравыя работчы — лепшыя стыхаючы, якія вучаць іх правільнай тэхналогіі і мотэдам культурнай стыхаючскай работы. Асабліва ўвага была звярнута на парабудову тэхналогіі і ўстанавіленне цвёрдых рыжымаў апарату.

У нашай вытворчасці вялікую колькасць браку даваў амосавы цэх. Цяпер у гэтым цэху ўстаноўлена дакладная тэхналогія, замест аднаго перавалу амоскі ўводзена два з двухаровным перагомам праз шчыльнаую машыну. Гэта дало магчымасць лавесці да мінімуму поласнасць у гатовай прадукцыі.

Пераагледжан поўнацю асартымент выпускаемай прадукцыі. Узямен перыкладнага грубаасуноннага драўну.

мы зараз выпускаем двухасавы драўна па шароўнай і папарвай аснове. У амоску драўна намі ўведзена 25 проц. бавоўны ўзамен натуральнай шарці. Гэтым мы палешылі якасць тавару. Гэты драўна мяккі, эластычны, мае добрую моцнасць і жокасьць.

У асартымент шаўты намі была ўшчыльнена аснова, зменен малюнак, што дало яму прыгожы выгляд, моцнасць і мяккасць.

У барацьбе за гонар фабрычнай маркі ў нас вырасі стыхаючы-выдатны, сістэматычна перавыконваючы норму выпрацоўкі, працуючы без браку: сакратыца Прыгоўва М., праціліччыва Аўраменка А., тэхнікі — Сержантава, Аўрамава, Гераськова Г., вяршышчы Чудо А., Кастрыцкі А., самагладзішчыцы Сідароў А. Усе гэтыя таварышы пазавяюць добрыя ўзоры ў рабоце.

Добрыя вынікі даў апаратна-праціліччывы цэх па эканомі сыравіны. Выхад па смееках за 9 месяцаў 80,3 проц. замест планавых 76,18 проц. што дало 4.373 кілаграмаў эканомі дэфіцытнай сыравіны.

Горш абстаіць справа ў ткацкім цэху. Тут з-за агідных адносін да сыравіны перарэходалана 684 кілаграмы шпанды, выхад па сурваю замест планавых 94 проц. фактычна 83,32 проц.

Зараз калектыву работчы фабрыкі ўзяў абавязальнасць выканань дзяржынскага гадань план да гістарычнага свята — гадань дня выбару ў Вярхоўны Савет СССР — 12 снежня. Вераснёўскі план выканан фабрыкай на 100,6 проц.

XXI гадавіку Кастрычніка калектыву фабрыкі сутрэне з перавыкананнем узятых абавязальнасцяў.

Г. ЛАНШЫН, галоўны інжынер Янаўлевічэйскай суконнай фабрыкі.

НЕСКАРЫСТАНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ

Праціліччывы ў «Звяздзе» ад 28 верасня артыкул аб невыкарані барысавіцкім заводам «Чырвоны металіст» пляна па выпуску блішчэйшых вырабаў, які пачаў і шпанді цеха шырокаяўны магілёўскага трубаціейнага заводу, задала расказаць чытачам «Звязды» аб становішчы з выпрацоўкай шырокаяўны на нашым заводзе. У нас гэта справа тасэма пастаўлена вельмі дрэнна.

Цэх шырокаяўны на трубаціейным заводзе артылімаўся толькі ў чэрвені гэтага года. За гэты час мы выпрацілі 4 тысячы самаварных труб, 2,5 тыс. валонкаў для печы і 1,5 тыс. жароўняў. Гэта — асноўны асартымент выпускаемай нашай прадукцыі.

Аднак плян за верасень цэх выканань усяго на 75 проц. Апрача таго, выпускаемы асартымент, на мой погляд, ніколі не задовольнае спажывача.

Завод мае багачэйшы, невыкаранічаны вырабу тавараў шырокага спажывання. Мы можам з аыходаў нашай вытворчасці (а не з ізлага літа, як гэта робіць барысавіцкі завод) вырабляць у неабмежаванай колькасці вільны, тады, дзіцячы ванначкі і т. д., аб якіх была гутарка ў названым вышэй артыкуле «Звязды».

Але бяла ў тым, што дырэнцыя завода не праціліца шыкай зацікаўленасці

да гэтай важнейшай справы. Самы цэх шырокаяўны яна, па невыломых прычынах, разглядае як сейка пакарэна за «грахі». Цэх шырокаяўны зараз разамчэн у наспех збудаваным драўляным хляве. У ім працуе ўсяго 8-10 чалавек (больш месца нехапвае).

Алеўчэнае якое-б там ні было абсталяванне, работа праводзіцца самым адалатым спосабам. Тут пануе самаўжыцтва ў самых яго горшых формах.

У гэтым годзе на заводзе павінен быць пабудаван спецыяльны корпус для цеха па вырабу прадметаў шырокага спажывання, але павуль-што выкацілі толькі катлаван, і далей справа не рушыцца.

Між тым кожны дзень дораг, бо існуючы завод цэх з істотупленнем халаду павінен будзе спыніць сваю работу.

Так абстаіць справа. Вагачэйшыя рэзервы, якія існуюць на магілёўскім трубаціейным заводзе, павінны быць поўнацю скарыстаны. Неабходна фарміраваць пабудову спецыяльнага корпусу для цеха шырокаяўны, набыць і ўстанавіць патрэбнае абсталяванне.

Гэтыя патрабуюць ад нас павульчых рашчуняў паправавані саветскага спажывача. Гэтыя патрабуюць ад нас партыі і ўрада.

М. А. ХАЙКІН.

ПІСЬМЫ ПРАЦОЎНЫХ КАЛІ-Ж МЫ АТРЫМАЕМ ІНТЭРНАТ?

(Пісьмо глухняных)

Мы, вучні стальных, крапечкіх, мэблевых прадпрыемстваў гор. Выхана, дагэтуль не маем інтэрната.

У сваіх адносінах Народны камітэрат комунальнай гаспадаркі і Галоўнае жыллёвае ўпраўленне БССР абавязалі быкаўкі райвыканком прадаставіць памішканне пад інтэрнат для глухняных Гату адносіны райвыканком пераслаў горсавату, а горсават... паплаў яе пад сугно.

Дагаварыліся ў бліжэйшыя дні паставіць нас туды.

Праціліччывы пашаў, а рашэнне горсавата і па сёння не выконваецца.

Зноў Наркамгас, Галоўнае жыллёвае ўпраўленне БССР і Аблішупраўленне пішуч адносіны ў горсават, горкамгас. Але, як відаць, цяжка гэтым адносінам прабыць бюракратызм і палатіку, якія моцна ўкараніліся ў гэтых установах.

Кіраўнікоў горсавата, відаць, мала турбуе, што 100 чалавек глухняных знаходзіцца без памяшкання, бо маюць магчымасці адлічыць пасля работы, правязь над сабой.

Калі-ж, нарэшце, мы атрымаем інтэрнат?

МАНІНА, НАВАЛЕУ, ЯНІМАУ (усяго 19 подпісаў).

БЕЛКОМУНБУДТРЭСТ НЕ КЛАПОЦЦА АБ СВАІХ ВУЧНЯХ-ПРАКТЫКАНТАХ

Мы праходзім трохмесячную вытворчую практыку ў горадзе Слушчу. Вось ужо амаль два месяцы, як мы на праціліччывы апрактыкаванне арганізацыя дрэнна. Белкомунбудтрэст не цікавіцца нашай вучобай і бытам. Слупка будданта не забяспечыла вучняў ні

сталавай, ні лазняй, і нават такімі элементарна неабходнымі ўмовамі, як мыціць блізня.

Адпаведныя арганізацыі павінны прыняць неабходныя меры, каб наша практыка не была сарвана.

ВУЧНІ (ідуч подпісы).

Дрэнная сталавая

У сталавай № 3 трэста кафе і рэстаранаў пры мескім вагонарамонтным заводзе імя Янінкіза не прытрымліваюцца элементарныя правылы саітаўны.

У кухні і абедзенай зале пануюць антысанітарны, бруд, макрата. Повары на кухні гатуюць абед у брудных халатах Месца для кухні выбралі па сутэсэдэту з-а прыбральнай.

Абедзеная зала няўтульвая, не абсталявана. У зале няма графінаў з вадою, няма фіранак на вокнах. Аб антысанітарны вельмі многа напісана ў

кнізе скардаў. Скардзіцца работчы і на грубае абыходжанне арціянцкага на дрэнную якасць абеду.

Есць пры сталавай буфет, але ў ім амаль нічога не бывае.

Абеды гатуюцца нічымачына, неахайна. Вось чаму замест 1.500 абеду, якія можна даць у дзень, сталавая алпускае толькі 300 абедуў. Робіцца вразумелым пелькі гэтага, чаму сталавая мае амаль на 35 тысяч рублёў страт. Адно толькі цезарэўска — чаму нікога не турбуе такая работа сталавай?

А. ПЯТРОУ.

АБ ТЭАТРАЛЬНА-МУЗЫКАЛЬНАЙ КРЫТЫЦЫ

Вялікая пралетарская рэвалюцыя стварыла ўсе ўмовы для развіцця культуры і мастацтва беларускага народа.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, пры дапамозе вялікага ролука народа ў БССР створаны два беларускія драматычныя тэатры, рускі драматычны тэатр, оперны, дзіцячы і аўраўскі тэатры, тэатр музыкабедны, радыёкамітэт, філармонія, кансерваторыя, Дом народнай творчасці, вялікая сетка калгасных тэатраў і музыкальных школ і вучылішчаў. Выраслі і ўмядваліся саюзы кампазітараў, мастагоў, пісьменнікаў.

З апаціні перыяд умацавалася наша маладая драматургія. Створан рад беларускіх артыянальных твораў: «У гучуха Палесся» Якуба Коласа, «Парыжыяны» Крапівы, «Салавей» Вядулі, «Каліарына Жарнасек» Клімковіча і іншыя. Стварэцца рад ачынальных опер і балетаў: «Міхась Падгорны», «Дрыгва», «Парганічкі», «Каліарына Жарнасек», «Салавей». Ствароўцца новыя сімфанічныя творы. Расце і развіваецца наша мастацкая самадзейнасць па фабрыках, заводах і ў калгасах.

нась ад работы мастацкіх калектываў прыводзіць да паражоўня і суціліччывай аптыкі асобных спектакляў і тэатраў на старонках розных газет. Часта назіраюцца паўшчыны крайнасці, ці агучнае ахайванне, ці захвальванне. Гэта не толькі не дапамагае, а часта пераажджалі работнікам нашых тэатраў, дзяржынце ў.

Чаму гэта ўсё адбываецца? Таму, што секцыя крытыкаў Саюза саветскіх пісьменнікаў, аніяк побач з крытыкай літаратурных твораў павінна займацца тэатральнай і музыкальнай крытыкай, гэту важнейшую галіну работы ўпускае. Усё, што адбываецца ў гэтай галіне, праходзіць самапёкам. Нічо не займаецца выхаваннем кадры тэатральна-музыкальнай крытыкі. Нельга сказаць, што гэтых кадры ў нас няма. Іх ёсць дастаткова колькасць. І трэба толькі выявіць іх, дапамагчы ім, кіраваць імі.

што пачаўшы год лесавод раёна авіўкі калгасам Чавуская раёна для супольнай рубкі 67,3 гектары лесу і для праходнай рубкі 170 гектараў. Фактычна-ж калгасы вырабці лесу ў 2-3 разы больш, чым было прадугледжана плянам. Многія калгасы раёна азначылі ігнаруючы самыя элементарныя правы лесакарыстання і лесаахоўвання.

Так, калгас «Першае мая», Антопаўскага сельсовета, базіліагна знішчае свой лес. Старшыня гэтага калгаса тав. Кастрыця замест таго, каб арганізаваць правільную лесарубку, дазваляе сячы лес без уліка папарку па ўсёму масіву ў 84 гектары.

У сельгасарні імя Калініна (Чавускіх горсав) добры будаўніцтв лес вырабваюць на дрэвы. Старшыня калгаса «Новы свет», Суцішчэўскага сельсовета т. Іванюк не хоча падпарадкавацца прапанам лесакарыстання. Ён нават не дапускае ў лес аўчарына па калгасных лясах. У гэты-ж час лес калгаса дражэжна расцягваюць каму толькі не лень.

Бялітэсна знішчаюць лясы без уліка пётрэй калгасы «Чырвоны баявы», «Новы шлях», Прудкоўскага сельсовета, «Пераходны сцяг», Суцішчэўскага сельсовета і інш.

У выпіку таго, што ў раёне калгасу дрэнна пастыўлена алова лесу, назіраюцца факты масавага раскарвання

Крытыка павінна дапамагчы партыі і ўраду яшчэ далей рушыць развіццё нашага беларускага сацыялістычнага мастацтва.

На жаль, прыходзіцца канстатаваць амаль поўную адсутнасць у БССР тэатральнай і музыкальнай крытыкі. Калі ішчэ часамі і паўдуюцца, хала і далёка няпоўназначны рэзювізі аб драматычных спектаклях, то аб оперных і балетных спектаклях, аб сімфанічных канцэртах амаль ніколі не пішуча.

Хутка пачне прапавяць оперны тэатр і філармонія, і няма сумнення, што калі будзе праціліччыва такое становішча на фронце нашай крытыкі, то работа гэтых двух важнейшых прадпрыемстваў мастацтва не атрымаюць належнай дапамогі ў рабоце.

Тое, што мастацтва БССР адстае ад мастацтва некаторых брацкіх рэспублік, у значнай ступені тлумачыцца адсутнасцю ў нас прыціліччывай большэвіцкай тэатральнай крытыкі.

У доўгу часта паўдуюцца непраўданыя зямкі аб рабоце нашых тэатраў і асобных спектакляў Дастаткова праціліччыва з работай органа Упраўлення па справах мастацтваў газеты «ІМ», а таксама за зямкамі, якія паўдуюцца і ў іншых газетах, каб пераажджалі ў тым, што работа нашых тэатраў дрэнна асвятляцца. А дзяр-

людзей, працуючых на творчай рабоце ў тэатрах. Іх у нас ёсць многа. Трэба прыцягнуць работнікаў кансерватарыі, кампазітараў, работнікаў літаратуры, драматургаў, удзельніцаў самадзейнасці і актыўна забаваліца драўна друку, якія іпшычыва пытаньням мастацтва. Неабходна гэтым дзілаям акаваць творчую дапамогу шыкай вывучэння гісторыі тэатра, музыкі, літаратуры, тэоры драматургіі і т. д.

Трэба практыкаваць калектывны рэзювізі і абмеркаванне рэзювізі ў тэатрах. Гэта дапамагае і тэатру і крытыцы. Для павышэння ведаў нашых крытыкаў неабходна запрашаць першычыва з Масквы і Ленінграда буйных крытыкаў, тэатраведу, музыкаведу, а таксама тэатральных дзеячоў, іх траба запрашані і для абмеркавання асобных пастановак.

Нарэшце самым лепшым крытыкам у нас з'яўляецца наш вырасці галіла-стаханавец. Трэба павольна наладжваць абмеркаванні спектакляў і канцэртаў са стыхаючымі, і яны падкажуць тое, што часта не заўважылі самы вопытны крытык, а гэта дапамагае наладзіць сувязь тэатра з прадпрыемствамі.

Секцыя крытыкаў павінна пабудавать работу такім чынам, каб усе нашы прам'еры тэатраў і іншыя палазі тэатральнага і музыкальнага фронту атрымалі неадкладны і прыціліччывы паказ у друку.

Нарэшце, стварыўшы кадры тэатраведу і музыкаведу, нам трэба будзе прыступіць па напісанні гісторыі тэатра і музыкі БССР. Да гэтага часу ў Саветскім Саюзе няма ні адной работы, у якой была-б паказана гісторыя беларускага мастацтва. А гэтак пачынае ў нас назрэла.

Справа за праўданаем Саюза саветскіх пісьменнікаў БССР і Упраўленнем па справах мастацтваў пры СНК БССР.

О. ГАНТМАН.

Для таго, каб выканаць гэту задачу, неабходна пры Саюзе саветскіх пісьменнікаў БССР стварыць спецыяльную секцыю тэатральнай і музыкальнай крытыкі. Неабходна стварыць кадры крытыкаў-прафесіяналаў, прыцягваючы

ПОЛЬСКА-ГЕРМАНСКАЯ СПРЭЧКА 3-ЗА ПАДЗЕЛУ ЧЭХАСЛАВАЦКАЯ ТЭРЫТОРЫЯ

ВАРШАВА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Рад польскіх газет звяртае ўвагу на з'яўшчыяся ў германскім друку артыкулы, прысвечаныя «проблеме Тэшынскай Сілезіі».

Берлінскі карэспандэнт «Кур'ер Варшаўскі» прыгучвае звану германскай газеты «Остдэйчэ моргенблат» аб тым, што немцы ў Тэшынскай Сілезіі (заянятай Польшчай) астаюцца і надзейны «эканамічным і культурным фактарам германскага духу».

Польска-германскія спрэчкі 3-за падзелу чэхаславацкай тэрыторыі абвешчаныя і на пытанні Закарпацкай Украіны. Рад газет указвае, што Германія прабуе стварыць марыянетную дзяржаву Закарпацкай Украіны, праследуючы пры гэтым мэту стварэння ў Закарпацкай Украіне алага антыпольскай дэянасці праз украінскі сепаратыстаў у Заходняй Украіне.

НОВАЯ ПАТРАБАВАКІ ПАРМІ ПАРМІ ПАРМІ

ВАРШАВА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Не задавальняючыся захватам раёнаў Тэшынскай (Чэхаславацкай) Сілезіі, польскія фашысты высуваюць варад рад новых анексіянісцкіх патрабавак.

Найбольш поўна фармуліруе агудны спісак чарговых тэрытарыяльных прэтэнзій Польшчы «Вечур Варшаўскі». Па словах газеты, у даны момант гутарка ідзе аб далучэнні да Польшчы наступных чэхаславацкіх тэрыторій: 1) Спішскай зямлі, ахапальнай тры паветы плошчай у 1.500 квадратных кілометраў; 2) Ораўскага раёна, яднаючага два паветы плошчай у 750 квадратных кілометраў; 3) Усходняй часткі Чэцкага павета плошчай у 150 квадратных кілометраў.

Мяркуючы па паведамленню газет, польскія фашысты падрыхтоўваюць у казаных раёнах серыю новых дыверсійных актаў. У Кракаве і Катовіцах ужо створаны з гэтай мэтай фашысцкія дыверсійныя групы.

ГЕРМАНА-ПОЛЬСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ПАРЫЖ, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). З новай акупацыі Тэшына ў некаторых парыхіях вяртае вывазавалася мержаванне, што такім чынам Бек атрымоўвае «амтвенскае» за тэрыторыю, якія Польшча хутка «вступіць» сваёму апліку і саюзніку Гітлеру.

Берлінскі карэспандэнт агенцтва «Фурн» паведамляе, што ў сучасны момант вылуча перагаворы паміж германскімі і польскімі ўрадамі «у межах канчатковага ўрагулівання пытанню польскага карыдора і Данцыга».

ПЕРШЫ ПАДАРУНАК ГЕРМАНСКІХ ФАШЫСТАУ СУДЭЦКІМ НЕМАЦАМ

ПРАГА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Выхада ад горада Фрайвальдаў (Судэцкая вобласць) адкрыліся першыя канцэнтрацыйныя лагера для «маркоцісцкіх» і «неблаганадзейных» элементаў Сярод першых з'яўленых лагера — трупна гоненіаўскіх штурмавікоў, якія «выкавалі» супроць далучэння Судэцкай вобласці да «Трэйах імперыі».

У рэспубліканскай Іспаніі. На здымку: байцы рэспубліканскай арміі вышэйшыя аконы ў зоне Эбро.

ДЭЛЬ ВАЙО АБ ПРАЕКТАХ ПАДЗЕЛУ ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гаваз, выступіўшы ў Барселоне з прамовай Альварэ дэль Ваіа, між іншым сказаў: «Калі хто-небудзь у пошуках рашэння іспанскай праблемы, выступіўшы з аб'явамі праектаў, які мае на ўвазе падзеліць нашу краіну, то я пераканаў, што супроць гэтага праекта, супроць спробы расчлэніць Іспанію ўнімацца велізарная большасць іспанцаў як у рэспубліканскай Іспаніі, так і тых, якія знаходзяцца на тэрыторыі, якія захавана мяцежнікамі. Было-б зрадаў і адносных тых, хто памёр за аслабаўненую і незалежную Іспанію, калі-б мы пайшлі на мір да таго, як імпавемны захватчыкі пачынаюць канчаткова іспанскую тэрыторыю. Да той пары пакуль ітэрвенцыя прадаўжаецца, хай яе і прабуць лужка прыкрасы, намя раённе пакіне працэле гэтай ітэрвенцыі астацца непашаным».

ЗАЯВА ІСПАНСКАГА УРАДА ЛІЗЕ НАЦЫІ

ПАРЫЖ, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Жанаўскі карэспандэнт агенцтва «Эпал» паведамляе, што іспанскі ўрад адправіў генеральнаму сакратару Лігі нацыі заяву аб сваёй гатоўнасці прыняць названую камісію, якая з'яўдзецца на месцы факт адкідання з рэспубліканскай арміі замежных добраахвотнікаў у сувязі з рашэннем, прынятым іспанскім урадам. У састаў міжнароднай камісіі ўваходзяць 16 афіцэраў з 7 краін, якія з'яўляюцца членамі Лігі нацыі, і 7 чыноўнікаў савратарыята Лігі нацыі.

ПРЫВІТАННЕ БАЦАМ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫХ БРЫГАД У ІСПАНІІ

БАРСЕЛОНА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Старшыня картэсаў (парламента), міністр шляхоў зносін і генеральны сакратар аб'яднанай сацыялістычнай партыі Каталоніі звярнуліся з прывітаннем да байцоў ітэрнацыянальных брыгад пакідаючых Іспанію ў сувязі з рашэннем іспанскага ўрада аб адкіданні з Іспанскай рэспублікі ўсіх замежных добраахвотнікаў. У вараосе выражаецца глыбокая ўзячнасць ад тыфашысцкім баіцам памяць аб якіх наваўдэль захаванца ў сэрцах іспанскага народа.

ЭКАНАМІЧНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ ЧЭХАСЛАВАЦКАГА УРАДА

ПРАГА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Учора па паслядні чэхаславацкага ўрада быў прынят рад новых рашэнняў, якія датычаць арганізацыі эканамічнага жыцця Чэхаславакіі і яе новых граніц. Вышэйшы эканамічны совет, створаны пасля правядзення ўсеагульнай мабілізацыі, спыняе сваю дзейнасць. Прынят законпраект аб арганізацыі лагераў працоўнай павіннасці для беспрацоўных, у першую чаргу для драмалізаваных у арміі. З беспрацоўных ва ўзросце звыш 18 год будучы складала працоўныя калоны та ваеннаму ўзору і накіроўвацца ў

парадку працоўнай павіннасці на тую або іншую работу, у той або іншы лаггер. Рабочыя будуць жыць у лагерах, атрымліваць паёк, іх сем'і — дапамогу. Засядаўшы учора пастаянны парламентны камітэт вынес рашэнне аб павелічэнні на 75 проц. дапамогі сем'ям рэзервістаў, прызваных у армію. Запаведжана таксама палажэнне аб стварэнні аўтаномнага вярхоўнага суда для Закарпацкай Украіны. З вялікай прамовай аб сучасным палітычным становішчы рэспублікі выступіў генеральны сакратар кампартыі Чэхаславакіі Готвальд.

Аб'яднанне профсаюзаў у Чэхаславакіі

ПРАГА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Аб'яднанне профсаюзаў Чэхаславакіі ідзе быстрымі тэмпамі. У састаў камітэта па ажыццяўленню адзінаства профсаюзаў ужо ўваходзяць прадстаўнікі наступных арганізацый: цэнтральнага камітэта рэфармісцкіх профсаюзаў, совета чырвоных профсаюзаў, віраўніцтва хрысціянска-сацыялістычных профсаюзаў, цэнтральнага камітэта профсаюзаў чэшскіх сацыялістаў, саюза служачых аграрнай партыі, віраўніцтва рэспубліканскага саюза служачых (рэфармісцкі). Рад іншых

профсаюзаў выказаў сваю згоду на далучэнне да камітэта. Дасягнута пагадненне аб злічэнні радаў профсаюзаў. У бліжэйшы час будзе ажыццяўлена аб'яднанне профсаюзаў металістаў і чыгуначнікаў. Учора пачынае камітэта па аб'яднанню профсаюзаў наведана прэм'ер-міністра Сыровы і ўнесла рад прапаўноў эканамічнага характару, у тым ліку прапаўноў аб прыцягненні профсаюзаў да віраўніцтва гаспадарчым будаўніцтвам Сыровы аб'яваў паставіць гэта пытанне на абмеркаванне ўрада.

Новая антыфашысцкая газета ў Чэхаславакіі

ПРАГА, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). З абвешчана для орган ЦК кампартыі Чэхаславакіі «Ротэ фан» спыняе свой выхад Раданскі газеты паведамляе чытачоў, што новая абстаўка, у якой апынулася Чэхаславакія, патрабуе аб'яднання ўсіх нямецкіх дэмакратыч-

эскіх элементаў і стварэння органаў друку на больш шырокай падставе ў сувязі з гэтым узамем «Ротэ фан» будзе выхадзіць новая газета «Вельтам Морген», якая з'явіцца органам усіх дэмакратычных нямецкіх элементаў Чэхаславацкай рэспублікі.

Распараджэнне новага ўрада Закарпацкай Украіны

ПРАГА, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Новы ўрад Закарпацкай Украіны вярнуўся ў горад Ужгорад. Першым мерпрыемствам новага ўрада пасля звароту з Прагі было распараджэнне аб абвясковай злучы населеніцтвам на працягу 24 гадзін зборі ў раёнах Ужгорода, Берагава, Тачова, Хуста і Сеўскага, а таксама ўзглядзе на звычайнага становішча ў акрузе Мукачова.

Урад Закарпацкай Украіны, відаць, у бліжэйшы час папрабуе ударыць па камуністычнай партыі. Камуністы з'яўляюцца адной з самых моцных партый у вобласці, асабліва ў яе буйных цэнтрах. На апошніх парламентарных выбарах 1935 года ў гор. Ужгорадзе камуністычная партыя атрымала 79.000 галасоў, аграрная партыя — 60.000 галасоў, аўтанамісты (партыя Броды) — 46.000, фашысцкая група Фенчыка — 28.000, сацыял-дэмакраты — 29.000, чэшскія сацыялісты — 11.000 галасоў.

Чэхаславацкі міністр замежных спраў прыбыў у Берлін

БЕРЛІН, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Чэхаславацкі міністр замежных спраў Хвалкоўскі сёння раніцай прыбыў у Берлін. Гэта — першы афіцыйны візіт у Германію міністра замежных спраў Чэхаславакіі з дня існавання рэспублікі.

Берлін. Гэта — першы афіцыйны візіт у Германію міністра замежных спраў Чэхаславакіі з дня існавання рэспублікі.

Пасяджэнне французскага ўрада

ПАРЫЖ, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Сёння раніцаю адбылося пасяджэнне французскага ўрада пад старшынствам прэзідэнта рэспублікі. Міністр замежных спраў Боназ выступіў з паведамленнем аб міжнародным становішчы. Зацверджан рад назначэнняў па судовому ведаству. Урад асігнаваў ладаткова 1.420 мільянаў франкаў па патрэбы нацыянальнай абароны і 887,5 мільяна франкаў па патрэбы марскога міністэрства. Па сцвярджэнню вачэрніх газет, урадам прыняты рашэнні аб буйных

перамяшчэннях у саставе французскага дэлегацыйнага прадстаўніцтва за граніцамі. Аднак, гэтыя рашэнні будуць ажыццяўлены да атрымання аграманна ад зацікаўленых урадаў. Перадаць, нібы Франсуа Понсе перамяшчаецца з Берліна на пост пасла ў Рым; пасол у Маскве Кулондр — на пост пасла ў Берлін; Масілы назначыцца паслом у Анкару. Кандыдатам на пост пасла ў Маскву называюць Эрыка Лабон — цяперашняга пасла ў Барселоне.

Стварэнне фашысцкіх карпарацый у Румыніі

БУХАРЭСТ, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Распушчаны ўсе палітычныя партыі, румынскі ўрад увольніў у сябе па прыкладу італьянскага фашызма карпарацыйны лад. Учора агульным дэкрэтам урада аб арганізацыі ў Румыніі трох карпарацый — рабочых, рэмісцкіх і прыватных служачых. Гэтыя карпарацыі па закону не павін-

ны ўваходзіць ні ў адну з міжнародных арганізацый і могуць быць распушчаны простым рашэннем овета міністраў. Дзейнасць карпарацый будзе знаходзіцца пад сталым кантролем міністра працы. Профсаюзам уменена ў абвясков «перэбудаваць» на працягу трох месяцаў сваю работу ў адпаведнасці з новым дэкрэтам.

КЛУБЫ ДА КАСТРЫЧНИКАГА СВЯТА

У менскім клубе імя Сталіна праведзеныя дакляты і гутаркі аб XXI гадавіне Вялікага Кастрычніка. Дзяма створена серыя лепшых рэвалюцыйных кінофільмаў — «Ленін у Кастрычніку», «Мы з Крапцітада», «Апошняя ноч» і інш.

На ўрачыстых вечарах выступілі талентывы мастацкай самадзейнасці клубы. Танцавальныя калектывы разнаабава беларускія народныя танцы «Лявоніху», «Брыжачок», «Бульбу» і інш. Украінскі танец «Гаяка» і інш. Харавыя тэатры рыхтуе рэпертуар з беларускіх народных і сучасных рэвалюцыйных песень — «Ленін аб Сталіне», «Казачка дума аб Сталіне», «Упрыжым нашы хаты» і інш. Драматычныя тэатры рыхтуе п'есу «За радзimu Вышывальныя тэатры рыхтуе да свей выстаўку сваіх работ. Будучы пра-стаўлены 80 работ, сярод якіх мастацка выкаваныя з шэфка партрэт Сталіна, Варшывалава.

Агтывна рыхтуюцца да свята самадзейныя калектывы менскіх клубы будаўнікоў, металістаў і інш.

Велізарны попыт на падручнік па гісторыі ВКП(б)

12 кастрычніка ў менскіх магазінах КОГП'а прадаваўся новы падручнік па гісторыі ВКП(б). З'яўленне ў горадзе гэтай выдатнай кнігі па гісторыі партыі Леніна—Сталіна было выключна радаснай падзеяй для працоўных. Літаральна за некалькі гадзін былі раскуплены ўсе паступіўшыя ў гэты дзень у продаж 21.000 экзэмпляраў кнігі.

Клопаты аб маш і дзіцяці

Для абслугоўвання дзіцяй калгаснага таў у часе вясняных і ўборачных работ на БССР была разгорнута шырокая сетка сезонных асяей. У калгасе працавалі 4.482 асяей на 117.000 дзцяцей. Для работы ў гэтых дзіцячых установах органы аховы здароўя падрыхтавалі на спецыяльных курсах раёнах 1.989 чалавек, галоўным чынам з калгасніц-агтывістаў.

Зборная БССР—Зборная Бав

12 кастрычніка на стадыёне «Дынама» ў Менску адбылася футбольная сутрэтка каманд зборнай БССР і зборнай БВА. Гіра скончылася з ліке 2:1 у карысць каманды БССР.

Крос імя К. Е. Варашылава

12 кастрычніка ў раёне менскага парка культуры і адпачынку адбыўся масавы асенні крос імя маршала С. Вешкага Саюза К. Е. Варашылава. Першым фінішчыраваў Барабанічавіч (спартыўнае таварыства «Харывік»). Дыстанцыя ў 5 тысяч метраў бы прабег за 16 мінут 09,5 сек.

Новыя пастаноўкі

Журэйскі дзяржаўны тэатр БССР працуе цяпер над спектаклем «Бар-Кохба» — Галкіна і над п'есай маладота ахцера Леніна «Лейбэ салдат». У новым сезоне тэатр ажыццявіць інсценіроўку па творах Мюндэла Мойхер Сфорым і будзе працаваць над пастаноўкай п'есы «Васа Жалезнова» — Горкага і адной з камедый Шэкспіра.

Масавы пераход у процывагазах

Сталінскі раённы совет Асавіяхіма і райком комсомала правалі 12 кастрычніка ў Менску 5-кілометровы пераход у процывагазах, прысвечаны XX-годдзю Ленінска-Сталінскага комсомала і XXI гадавіне Вялікага Кастрычнікай сацыялістычнай рэвалюцыі. У пераходзе прынялі ўдзел 4 тысячы працоўных раёна.

Масавы пераход у процывагазах

Сталінскі раённы совет Асавіяхіма і райком комсомала правалі 12 кастрычніка ў Менску 5-кілометровы пераход у процывагазах, прысвечаны XX-годдзю Ленінска-Сталінскага комсомала і XXI гадавіне Вялікага Кастрычнікай сацыялістычнай рэвалюцыі. У пераходзе прынялі ўдзел 4 тысячы працоўных раёна.

Дзёнік

Сход партыйнага актыва Кагановіцкага раёна адбудзецца 15 кастрычніка, у 6 гадзін вечара, у памяшканні Дома працавіцаў (е імя ала). На парадку дня: вынікі III пленума ЦК КП(б).

Вык абвясні адзінага рэдактара

Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ

БЕЛДЗЯРІТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА 17 КАСТРЫЧНИКА 1938 г. АДВІЮЦІВ СЕЗОНА 9 паваніаані Вел Дзяржэўскага тэатра Рэпертуар НОВАЯ ПАСТАНОЎКА Рымскі-Корсаў ПАРСКАЯ НІЯНЕСТА Чыноўскі ТЭАТРАЛЬНАЯ ВОЗВРА Парамыжэвіч РУСАЛКА Пучыні Чыо-Чыо-САН У асноўных наставіаі Дзяржэўскага ЦХІ Пучыні ТОСКА Нерда РЫГАЛЕТ Герталь МАРИЯ ПЕРАСІЯНОГА Штэфаня прад'юцыйныя ПРЫМАТОЦА ВЯДЗІКІ ў кастрычніку на астаныя тыя месяцы і калектывы пачаюць з 12 да 3 і з 5 да 8 веч

16 КАСТРЫЧНИКА У 7 ГАДЗІН ВЕЧАРА У КЛУБЕ ІМЯ СТАЛІНА (рог Інтэрнацыянальнай і Комсамольскай) — АДВУДЗЕЦА ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СВЕТА РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНАА РМЕІСКІХ ДЭПУТАТАУ. ПАРАДАК ДНЯ: 1. АБ ПРАДСТАЧЫМ УСЕСАЮЗНЫМ ПЕРАПІСЕ НАСЕЛЕНІЦВА 1939 г. (дак. — пад нач. Ураўдлепа народна-гаспадарчага ўчоту БССР тав Шымлер) 2. АРГАНІЗАЦЫЙНЫЯ ПЫТАННІ ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

ДА УВАГІ АРГАНІЗАЦЫЯ КЛУБАВ Калгасав Сортасар МТО ШКОЛ І ПІЯРАКАГА СПАЖЫВЦА ДА НАДЫХОДЗЯЧЫХ КАСТРЫЧНИКІХ СВЯТ ВА УСІХ РАЙКУЛЬТМАГАХ СПАЖЫУКААПЕРАЦЫІ ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР ЛІТАРАТУРЫ. ПРЫСВЕЧАНАА ВІОСТЫ БАРАЛЬФЕФЫ СПЯГІ XXI ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНИКАГА РЭВАЛЮЦЫІ І XX-ГОДДЗЮ ВЛКОМ ПАТЭФОНКІ ШЛАСІНКІ, ПІОЛКІ ПАЛІТЫЧНА-МАСАВАА І МАГАРАЭ ФАТАПРЫЛАДЫ ФАТААПАРАТЫ СПАРТЫВНЫЯ ПРЫЛАДЫ РОЗНЫЯ ЦАЦКІ ДЛЯ ПАУ РАМАХ НА ПАЛАТНЕ І ШП. ДАРУНКАФ У ВЫНАДКУ АДСТАНЦІ СКАЗАННА ТАВАРАФ У РАВІНІАХ МАГАЛІАХ ПАНЕДАМІЦЕ КУЛЬТВАЗЕ ВКО па адрасу: гор Менск. Совецкая ш. 9.

„ИЗО-КОМБИНАТ“ (Комуністычная, 39, Дом мастакоў) ДА СВЯТКАВАННЯ XXI ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНИКА ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ на эскізы і праекты афармлення: ВУДЫНКАФ, КАЛОН, КЛІВАФ, ЧЫРВОНЫХ КУТКОФ, СТАЛОНАХ, АСТАМАВІЛІА, МАГАЛІНАФ, ВІТРЫН. ВЫКОНАЮЦА ГАКСАМА: ПАРТЭТНЫ, ПАНО, ЭМБЛЕМЫ, ТРАПСІАРАНТЫ, БУТАФОРЫ І т. д. Звартацца па адрасу КОМУНІСТЫЧНАА, 39, кантора ІЗО-КОМБІНАТА гадзэф 25-143 24-337.

У адпаведнасці з пастаноўкаю СНК БССР ад 191X і горсовета ад 301X 1938 г. 8 МАГАХ ПРАВЕРКІ СТАДЫАВАНІА ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ НА ЧАС АСЕННЕ-ЗІМОВАГА МАКСІМУМА 1938-39 гг. У ЯКІХ РАСХОД ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ ЗЛІЧАЕЦА ПА ШЧОТЧЫКАХ, ЗДЫМАЦЬ ПАКАЗАННІ СЯ ШЧОТЧЫКАФ 80 тысяча каломіа месаца, ПАЧЫНАЮЦЫ З 30 КАСТРЫЧНИКА ПА 30 КРАСАВІКА. І прадставіць і аддаць абвясков Ураўдлепа электрасіаей — СОВЕЦКАА, 12 — або паведаміць па тэлефону 20-893 не пазней 2 тысяча паступаюча месаца. Абвясков, якія не прадставіць вестак аб расходе электраэнергіі, БУДУЦЬ ПРЫЦІНІВАНЫ ДА АДВАНЦАСІІ. УПРАВЛЕННЕ ЭЛЕКТРАСІАЕЙ І ПАДСТАНЫА.

НА ПАДСТАВЕ ПАСТАНОВЫ СНК БССР і паставы прэзідыума Велкаапромовета ад 1 кастрычніка 1938 г. БЕЛАРУСКІ РЭСПУБЛІКАНСКІ САЮЗ БУДАЎНІЧЫХ І КЕРАМІЧНЫХ МАТЭРЫАЛАФ „Белпромбудкермааюз“ з 15 кастрычніка ліквідуецца. УСТАНОВІ І АСОВЫ, ЯКІА МАЮЦЬ ПРАТЭЖНІ, ПАВІННЫ ПРАД'ЯВІЦЬ ІХ ДА І ЛІСТАПАДА 1938 г. ПА АДРАСА: г. МЕНСК. КРАПТОЦІКА 58-а. ЛІКВІДУМОУ „БЕЛПРОМБУДКЕРАМАОЮ“. Пасля ўказанага тэрміну ніякіх пратэацый ПРЫМАЦІА НЕ БУДУЦЬ. ЛІКВІДУМО.

ДА УВАГІ калгасай, саўгасай, гурттранспартніска арганізацый, калгаснікаў і аднаасобнікаў. КОНСКІ ВОЛАС — ВЕЛМІ КАШТОВАА СЫРАВІНА для прамыаавааі і эканарта. СТРЫЖЫЦЕ ХВОСТ І ГРЫВУ У КОНЕІ. СТРЫЖЫЦЕ ХВОСТ І ГРЫВУ У КОНЕІ. Увесь сабраны ВОЛАС ПРАДАВАЦЬ ПА УСТАНОВІНЫМ ЦЕНАМ САЮЗЗАГОТОВСІУ ПРАЗ ІГО ЗАГЛЮТОУЧЫ — ПІКНІТЫ, ВОЕНСКАЯ ПЛІОЦНІ, ЛАРКІ, РАЗ'ЯДНЫЯ АГЕНТАУ, А ТАКСАМА СЕЛ'Ю-І САВОЗНІКАМ. ЗВАРАНІАЦЕЦА СТРЫЖКА ВАЛОСАУ У КОНЕІ, ХВОРЫХ ЗАРАЗНЫМІ ХВАРОБАМІ І У ГАСПАДАРКАХ, НЕБАГАТАЛІЧНЫХ ПА ЗРАЗНЫХ ХВАРОБАХ КОНЕІ, А ТАКСАМА ЯК ПРАВІЛЬНА РОЗІЦА СТРЫЖКА. Месаа АДРЭЗА ДОТІХ ПРАДЭІ Месаа ПЕРВАЮ ДОТІХ ПРАДЭІ Месаа АДРЭЗА ВАЛОСАУ ХВОСТА Месаа ПЕРВАЮ ДОТІХ ПРАДЭІ Месаа АДРЭЗА ВАЛОСАУ ХВОСТА